

Brusel 30. listopadu 2022
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2022/0051(COD)

15024/1/22
REV 1

DRS 64
SUSTDEV 203
CODEC 1793
COMPET 928

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. dok. Komise:	6533/22
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 – obecný přístup

I. ÚVOD

1. Dne 23. února 2022 předložila Komise Evropskému parlamentu a Radě návrh směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937¹.
2. Navržená směrnice, založená na člancích 50 a 114 SFEU, stanoví pravidla týkající se povinností společností ohledně skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů v oblasti lidských práv a nepříznivých dopadů na životní prostředí souvisejících s jejich vlastními činnostmi, činnostmi jejich dceřiných společností a s činnostmi subjektů v hodnotovém řetězci, s nimiž má společnost zavedený obchodní vztah. Stanoví rovněž pravidla týkající se odpovědnosti za porušování těchto povinností.

¹ Dokument 6533/22 + ADD 1.

3. Navržená směrnice má stanovit horizontální rámec, který podpoří podniky působící na jednotném trhu v tom, aby přispívaly k úspěšnému přechodu Unie na klimaticky neutrální a zelenou ekonomiku v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a ke splnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
4. V Evropském parlamentu jmenoval Výbor pro právní záležitosti (JURI) zpravodajkou pro návrh paní Laru WOLTERSOVOU (S&D, NL), přičemž o stanovisko bylo požádáno osm dalších výborů, konkrétně Výbor pro rozvoj (DEVE), Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO), Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), Výbor pro zahraniční věci (AFET), Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), Hospodářský a měnový výbor (ECON), Výbor pro mezinárodní obchod (INTA) a Výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL), z nichž posledních pět jsou přidruženými výbory. Očekává se, že Výbor pro právní záležitosti bude o svých pozměňovacích návrzích k návrhu Komise hlasovat a mandát k vyjednávání přijme na konci března 2023 a na plenárním zasedání se bude o mandátu pro vyjednávání hlasovat v květnu 2023.
5. Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru bylo přijato 14. července 2022².

II. ČINNOST V RÁMCI RADY

6. Rada na zasedání dne 24. února 2022 vyslechla prezentaci Komise o obsahu a cíli navržené směrnice.
7. Dne 24. října 2022 byla Rada pro životní prostředí na žádost belgické delegace podpořené španělskou delegací informována o práci a pokroku, jehož bylo v souvislosti s navrženou směrnicí dosaženo.

² Dokument 11489/22.

8. Výbor stálých zástupců poskytl pokyny pro další práci dne 26. října 2022. Na základě postojů vyjádřených delegacemi, které byly dále rozpracovány na zasedání Pracovní skupiny pro právo obchodních společností, předložilo předsednictví revidované kompromisní znění na zasedání Výboru stálých zástupců dne 18. listopadu 2022 s cílem připravit obecný přístup k návrhu. Na zasedání se však potvrdilo, že ačkoli se delegace na většině prvků návrhu shodují, u malého počtu otázek se jejich návrhy stále liší.
9. Na základě názorů vyjádřených na uvedeném zasedání předložilo předsednictví na zasedání Výboru stálých zástupců dne 25. listopadu 2022 nové kompromisní znění s cílem dokončit přípravu obecného přístupu. Některé delegace stále vyjadřovaly určité obavy, zejména pokud jde o novou definici „řetězce činností“ uvedenou v čl. 3 písm. g). Předsednictví předložilo revidované kompromisní znění uvedeného ustanovení, které získalo širokou podporu a bylo vloženo do dokumentu 15024/22 s cílem dosáhnout na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 1. prosince 2022 obecného přístupu. Některé delegace si ponechávají ke kompromisnímu znění výhradu přezkumu.
10. V návaznosti na jednání na zasedání Výboru stálých zástupců konaném dne 25. listopadu 2022 některé delegace nadále upozorňovaly na důležitou otázku týkající se zahrnutí poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky. Vzhledem k tomu, že postoje některých členských států se od uvedeného zasedání změnily, mělo předsednictví za to, že tuto důležitou otázku by měl Výbor stálých zástupců v rámci přípravy zasedání Rady pro konkurenceschopnost dále projednat.

11. Diskuse na zasedání Výboru stálých zástupců dne 30. listopadu 2022 se týkaly nového kompromisního návrhu předsednictví ohledně toho, zda by měly být do navrhované směrnice zahrnuty finanční služby poskytované regulovanými finančními podniky. Některé delegace stále ještě měly ke znění výhrady a ponechaly si k němu výhradu přezkumu. Předsednictví závěrem konstatovalo, že předložený kompromisní návrh bude zahrnut do konsolidovaného kompromisního znění a předán Radě pro konkurenceschopnost, jejíž zasedání se koná dne 1. prosince 2022, s cílem dosáhnout dohody o obecném přístupu. Revidované kompromisní znění, které vzešlo ze zasedání Coreperu dne 30. listopadu 2022, je uvedeno v příloze této poznámky. Změny oproti znění, které již bylo předloženo Radě³, jsou vyznačeny **tučně s podtržením** v případě nově doplněného textu a symbolem [...] v případě vypuštěného textu.

III. HLAVNÍ PRVKY KOMPROMISNÍHO ZNĚNÍ

A. Oblast působnosti (článek 2)

12. Článek 2 stanoví osobní působnost navržené směrnice a uvádí kritéria pro určení toho, které společnosti by musely provádět náležitou péči (čl. 2 odst. 1 a 2). Kritéria jsou založena v případě společností z EU na počtu zaměstnanců a čistém celosvětovém obratu a v případě společností ze zemí mimo EU na čistém obratu dosaženém v Unii. Musela by být splněna na úrovni jednotlivých společností, jak navrhuje Komise, ale ve dvou po sobě jdoucích účetních obdobích. Rovněž bylo zavedeno ustanovení, které společností umožňuje některé povinnosti náležité péče plnit na úrovni skupiny (článek 4a).
13. Pokud jde o společnosti ze zemí mimo EU, splňují-li kritérium čistého obratu dosaženého v Unii, spadaly by do osobní působnosti navržené směrnice bez ohledu na to, zda mají v Unii pobočku nebo dceřinou společnost. Za účelem určení příslušného členského státu bylo v čl. 21 odst. 1a vloženo nové ustanovení, které by po Komisi vyžadovalo zřídit zabezpečený systém výměny informací o čistém obratu, jehož v Unii dosáhly společnosti ze zemí mimo EU, které nemají v EU pobočku nebo mají pobočky ve více členských státech.

³ Dokument 15024/22.

14. Celková logika oblasti působnosti a prahových hodnot počtu zaměstnanců a čistého obratu byla zachována jako v návrhu Komise. Kompromisní znění však rovněž obsahuje ustanovení o postupném zavádění a jednoleté období „vacatio legis“ mezi koncem lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu a uplatňováním pravidel navržené směrnice (článek 30), aby byla zajištěna přiměřenost nově zaváděných pravidel, jak prosazovaly mnohé delegace. Pravidla navržené směrnice by se tudíž měla nejprve uplatňovat u velmi velkých společností, které mají více než 1 000 zaměstnanců a čistý celosvětový obrat vyšší než 300 milionů EUR nebo v případě společností ze zemí mimo EU čistý obrat dosažený v Unii vyšší 300 milionů EUR, tři roky po vstupu v platnost.
15. Za účelem lepšího vyjasnění působnosti navržené směrnice byl seznam vysoce rizikových odvětví (čl. 2 odst. 1 písm. b)) doplněn novou přílohou (příloha II), která obsahuje kódy NACE odpovídající příslušným odvětvím.
16. K článku 2 se pojí podrobné ustanovení o přezkumu (článek 29), podle nějž Komise podá zprávu a vyhodnotí, zda je třeba v budoucnu revidovat prahové hodnoty týkající se počtu zaměstnanců a čistého obratu, seznam vysoce rizikových odvětví a kritéria čistého obratu dosaženého v Unii ve vztahu ke společnostem ze zemí mimo EU. Kromě toho by Komise měla rovněž podat zprávu s vyhodnocením toho, zda by se od individuálního přístupu nemělo přejít ke konsolidovanému přístupu a zda by měla být revidována osobní působnost navržené směrnice tak, aby zahrnovala i další právnické osoby, které mají jinou právní formu, než které navržená směrnice aktuálně předpokládá.

B. Definice (článek 3)

i. Obchodní partner (čl. 3 písm. e) a f)

17. Definice zavedeného obchodního vztahu navržená Komisí byla z čl. 3 písm. f) vypuštěna, neboť se od celého tohoto pojmu upustilo. Místo toho se používá pouze definice „obchodního partnera“ v čl. 3 písm. e) („obchodní vztah“, jak navrhla Komise). Aby byla zajištěna proveditelnost pro společnosti a soulad s mezinárodním rámcem, byl v návrhu posílen přístup založený na rizicích, zejména změnou článku 6 (mapování a hloubková analýza nepříznivých dopadů) a vložení nového článku 6a o řazení nepříznivých dopadů dle priority. Pokud není možné řešit všechny nepříznivé dopady současně, mají společnosti povinnost seřadit nepříznivé dopady dle priority na základě jejich závažnosti a pravděpodobnosti, zaměřit se nejprve na nejvýznamnější dopady a následně postoupit k dopadům méně významným. Závažnost nepříznivého dopadu se posuzuje na základě jeho vážnosti, počtu osob nebo rozsahu životního prostředí, jež jsou dotčeny, a obtížnosti obnovení stavu, který existoval před tímto dopadem.

ii. Řetězec činností (čl. 3 písm. g))

18. Pojem „hodnotový řetězec“ obsažený v návrhu Komise byl nahrazen neutrálním pojmem „řetězec činností“ s cílem zohlednit rozdílné názory členských států na otázku, zda zahrnout celý „hodnotový řetězec“ nebo působnost omezit na „dodavatelský řetězec“, a vyhnout se záměně s již existujícími definicemi vzhledem k tomu, že obsah tohoto pojmu byl pozměněn.

19. Pokud jde o obsah „řetězce činností“, posunulo se kompromisní znění od konceptu úplného „hodnotového řetězce“ spíše ke konceptu dodavatelského řetězce tím, že zcela vypustilo fázi používání výrobků společnosti nebo využívání jejích služeb. V zájmu větší právní jasnosti byl do navržené definice „řetězce činností“ doplněn seznam činností obchodních partnerů, které jsou zahrnuty. Vzhledem k tomu, že tyto činnosti již byly zmíněny v 18. bodě odůvodnění, přesunulo je předsednictví do normativní části textu. Vložena byla také výjimka týkající se distribuce, přepravy, skladování a likvidace výrobků podléhajících kontrole vývozu (tj. zboží dvojího užití a zbraní). Na zasedání Výboru stálých zástupců dne 25. listopadu 2022 byly v definici provedeny další úpravy za účelem vyjasnění předcházejících (upstream) a následujících (downstream) částí.

C. Regulované finanční podniky (čl. 2 odst. 8, čl. 3 písm. a) a g), čl. 6 odst. 3, čl. 7 odst. 6, čl. 8 odst. 7, čl. 10 odst. 2 a čl. 29 písm. ca))

20. V návaznosti na další jednání na zasedání Výboru stálých zástupců dne 30. listopadu 2022 o zahrnutí poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky bylo předloženo kompromisní znění s cílem vyřešit zbývající obavy některých delegací, přičemž rozhodnutí o tom, zda při provedení směrnice ve vnitrostátním právu poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky zahrnout, či nikoli, je ponecháno na jednotlivých členských státech. V tomto ohledu byly provedeny změny týkající se čl. 2 odst. 8, čl. 3 písm. g), čl. 10 odst. 2 a čl. 29 písm. ca). Související body odůvodnění 19, 34, 36b, 39, 41b, 43 a 70 byly odpovídajícím způsobem změněny.

21. Pokud jde o definici regulovaných finančních podniků, které by spadaly do působnosti navržené směrnice, kompromisní znění vyjímá z oblasti působnosti finanční produkty (tj. alternativní investiční fondy a subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)). Členským státům byla poskytnuta možnost navrženou směrnicí neuplatňovat na instituce penzijního pojištění, které jsou považovány za systémy sociálního zabezpečení podle příslušného práva EU.

22. Definice řetězce činností ve vztahu k regulovaným finančním podnikům byla pozměněna s cílem zajistit jasnost, pokud jde o finanční služby, jejichž poskytování by mělo být zahrnuto, pokud se daný členský stát rozhodne směrnicí na poskytování těchto finančních služeb uplatnit; investiční činnosti byly vzhledem ke svým specifickým vymezením vypuštěny. Pokud se členský stát rozhodne směrnicí na poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky neuplatňovat (za účelem pokrytí navazující části řetězce činností), měl by být řetězec činností pro regulované finanční podniky stejný jako u ostatních společností z jiných hospodářských odvětví.
23. Pokud se členský stát rozhodne směrnicí na poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky uplatňovat, měly by mít regulované finanční podniky povinnost identifikovat nepříznivé dopady na činnost svých obchodních partnerů pouze před poskytnutím finanční služby (čl. 6 odst. 3). Následně pro ně byla v čl. 10 odst. 2 zavedena výjimka z povinnosti sledovat nepříznivé dopady, takže ve vztahu k činnostem svých obchodních partnerů, jimž finanční služby poskytují, jsou tyto podniky povinny sledovat pouze ty nepříznivé dopady, které byly identifikovány před poskytnutím finanční služby.
24. Poslední soubor změn týkajících se této problematiky byl učiněn s cílem řešit povinnost regulovaného finančního podniku dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah (čl. 7 odst. 6 a čl. 8 odst. 7), pokud žádné z vhodných opatření přijatých k řešení nepříznivého dopadu nebylo úspěšné. Odchylně od této obecné povinnosti regulované finanční podniky poskytující finanční služby povinnost dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah nemají. Musí však v takovém případě nepříznivý dopad sledovat a současně usilovat o jeho prevenci nebo zmírnění.

D. Boj proti změně klimatu (článek 15)

25. Na žádost mnoha členských států bylo znění ustanovení o boji proti změně klimatu v maximální míře sladěno se směrnicí o podávání zpráv podniků o udržitelnosti, která má být brzy přijata, včetně konkrétního odkazu na uvedenou směrnici, aby se předešlo problémům s právním výkladem a zároveň se zabránilo rozšíření povinností společností podle tohoto článku.
26. Vzhledem k silným obavám členských států ohledně ustanovení navrženého Komisí, které pohyblivou složku odměny členů orgánů společnosti vázalo na jejich přínos k obchodní strategii společnosti, dlouhodobým zájmům a udržitelnosti, bylo toto ustanovení vypuštěno (čl. 15 odst. 3). Forma a struktura odměňování členů orgánů společnosti spadají primárně do pravomoci společnosti a jejích příslušných orgánů nebo akcionářů. Delegace vyzvaly k nezasahování do různých systémů správy a řízení společností v rámci Unie, které odrážejí různé názory členských států na úlohu společností a jejich orgánů při určování odměňování členů orgánů.

E. Občanskoprávní odpovědnost (článek 22)

27. Článek 22 byl významně pozměněn s cílem dosáhnout právní jasnosti, jistoty pro společnosti a zabránit nepřiměřenému zasahování do právních systémů členských států v oblasti občanskoprávních deliktů. V textu byly vyjasněny čtyři podmínky, které musí být splněny, aby mohla být společnost shledána odpovědnou – škoda způsobená fyzické nebo právnické osobě, porušení povinnosti, příčinná souvislost mezi škodou a porušením povinnosti a zavinění (úmysl nebo nedbalost) – a byl zahrnut prvek zavinění.
28. Kromě toho bylo v kompromisním znění výslovně stanoveno právo obětí nepříznivých dopadů v oblasti lidských práv nebo životního prostředí na odškodnění v plné výši. Naproti tomu by ale právo na odškodnění v plné výši nemělo vést k nadměrnému odškodnění, například prostřednictvím odškodnění s represivní funkcí.

29. Dále byla vyjasněna společná a nerozdílná odpovědnost společnosti a dceřiné společnosti nebo obchodního partnera a povinné uplatňování pravidel občanskoprávní odpovědnosti. Všechna tato vyjasnění a zpřesnění umožnila vypustit ochranné opatření, podle něhož měly společnosti usilovat o smluvní záruky od nepřímých obchodních partnerů, po důrazné kritice tohoto ustanovení vzhledem k silnému spoléhání se na smluvní záruky.

F. Povinnosti členů orgánů společností (články 25 a 26)

30. Návrh Komise upravoval povinnost členů orgánů společností jednat s náležitou péčí (článek 25) a členům orgánů společností z EU ukládal zavést opatření náležité péče a dohled nad nimi a přizpůsobit podnikovou strategii tak, aby zohledňovala identifikované nepříznivé dopady a přijatá opatření náležité péče (článek 26).
31. Vzhledem k silným obavám vyjádřeným členskými státy, které článek 25 považovaly za nepřiměřený zásah do vnitrostátních předpisů týkajících se povinnosti jednat s náležitou péčí a potenciálně podkopávající povinnost jednat v nejlepším zájmu společnosti, byla tato ustanovení z textu vypuštěna.
32. Jelikož obsah článku 26 úzce souvisel s procesem náležité péče, byl tento článek vypuštěn a jeho hlavní prvky byly přesunuty do ustanovení o začlenění náležité péče do politik a systémů řízení rizik společnosti (čl. 5 odst. 3), a to s přihlédnutím k rozmanitosti systémů správy a řízení společností a svobodě společností upravit si své vnitřní záležitosti.

G. Příloha I a definice nepříznivých dopadů (čl. 3 písm. b) a c))

33. Příloha I navržené směrnice prošla významnými změnami, jejichž hlavním cílem bylo učinit povinnosti pro společnosti co nejjasnější a nejsrozumitelnější a zároveň zajistit právně spolehlivý základ. Logika přílohy I spočívá ve vyjmenování konkrétních práv a zákazů, jejichž porušení představuje nepříznivý dopad v oblasti lidských práv (čl. 3 písm. c)) nebo nepříznivé dopady na životní prostředí (čl. 3 písm. b)). Pro lepší pochopení toho, jak by tato práva a zákazy měly být vykládány, obsahuje příloha I odkazy na mezinárodní nástroje, které slouží jako referenční vodítka.

34. Aby byla zajištěna legitimita odkazů na mezinárodní nástroje, které jsou právně závazné pouze pro státy, a v souladu s celkovou logikou přílohy I zahrnuje tato příloha pouze ty mezinárodní nástroje, které byly ratifikovány všemi členskými státy. Obecně odkazuje příloha I kompromisního znění jen na takové povinnosti a zákazy, které mohou dodržovat společnosti, nikoli pouze státy.
35. Pokud jde o část přílohy I týkající se lidských práv, zahrnuje pouze právně závazné mezinárodní nástroje, které jsou v mezinárodním rámci uznávány jako minimální seznam nástrojů. Pokud jde o část přílohy I týkající se životního prostředí, bylo doplněno několik dalších konkrétních povinností a zákazů podle mezinárodních nástrojů v oblasti životního prostředí, jejichž porušení má za následek nepříznivý dopad na životní prostředí.
36. Kromě toho byly definice nepříznivých dopadů na životní prostředí a nepříznivých dopadů v oblasti lidských práv vyjasněny. Zachována byla také „univerzální klauzule“ obsažená v návrhu Komise, aby byla chráněna nedělitelnost lidských práv, ale byla důkladně vyjasněna s cílem zajistit pro společnosti maximální předvídatelnost.

IV. ZÁVĚR

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se předsednictví domnívá, že znění představuje vyvážený kompromis mezi názory, které delegace vyjádřily. Rada se proto vyzývá, aby se na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 1. prosince 2022 na základě znění uvedeného v příloze dohodla na obecném přístupu a aby pověřila předsednictví zahájením jednání s Evropským parlamentem.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 50 odst. 1 a odst. 2 písm. g) a článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv zakotvených v Listině základních práv EU. Činnost Unie na mezinárodní scéně by se měla řídit těmito základními hodnotami, které byly inspirací pro její vlastní založení, a vycházet ze všeobecné platnosti a nedělitelnosti lidských práv a z dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva. Tato činnost zahrnuje podporu udržitelného rozvoje v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti životního prostředí v rozvojových zemích.

⁴ Úř. věst. C , , s. .

- (2) Mezi priority Unie patří vysoká úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí a podpora základních evropských hodnot, jak je stanoveno ve sdělení Komise Zelená dohoda pro Evropu⁵. K dosažení těchto cílů se vyžaduje zapojení nejen orgánů veřejné správy, ale také soukromých subjektů, zejména společností.
- (3) Ve svém sdělení Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci⁶ se Komise zavázala modernizovat evropské sociálně tržní hospodářství, tak aby zajistilo spravedlivou transformaci k udržitelnosti. Tato směrnice také přispěje k evropskému pilíři sociálních práv, který prosazuje práva na spravedlivé pracovní podmínky. Je součástí politik a strategií EU týkajících se podpory důstojné práce na celém světě, včetně globálních hodnotových řetězců, jak je uvedeno ve sdělení Komise o důstojné práci na celém světě⁷.
- (4) Chování společností ve všech odvětvích hospodářství je klíčem k úspěšnému splnění cílů Unie v oblasti udržitelnosti, neboť společnosti v Unii, zejména ty velké, se spoléhají na globální hodnotové řetězce. Je rovněž v zájmu společností chránit lidská práva a životní prostředí, zejména s ohledem na rostoucí zájem spotřebitelů a investorů o tato témata. Na úrovni Unie⁸ i na vnitrostátní úrovni⁹ již existuje několik iniciativ na podporu podniků, které přispívají k hodnotově zaměřené transformaci.

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu (COM(2019) 640 final).

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci (COM(2020) 14 final).

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o důstojné práci na celém světě v zájmu globální spravedlivé transformace a udržitelného oživení (COM(2022) 66 final).

⁸ „Enterprise Models and the EU agenda“ (Podnikové modely a agenda EU), *CEPS Policy Insights*, č. PI2021-02, leden 2021.

⁹ Např. <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

- (5) Stávající mezinárodní normy pro odpovědné chování podniků stanoví, že společnosti by měly chránit lidská práva, a vymezují, jak by měly společnosti přistupovat k ochraně životního prostředí v rámci všech svých činností a hodnotových řetězců. Obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv¹⁰ uznávají odpovědnost společností za uplatňování náležité péče v oblasti lidských práv tím, že identifikují nepříznivé dopady svých činností na lidská práva, snaží se jim předcházet a usilují o jejich zmírnění, a za to, jak tyto dopady řeší. Tyto obecné zásady stanoví, že podniky by se měly vyvarovat porušování lidských práv a měly by se zabývat nepříznivými dopady na lidská práva, které způsobily, k nimž přispěly nebo se kterými je pojí jejich vlastní činnosti, dceřiné společnosti nebo přímé či nepřímé obchodní vztahy.
- (6) Koncepce náležité péče v oblasti lidských práv byla upřesněna a dále rozvinuta v pokynech OECD pro nadnárodní společnosti¹¹, které rozšířily uplatňování náležité péče také na oblasti životního prostředí a správy a řízení. Pokyny OECD pro odpovědné chování podniků a odvětvové pokyny¹² představují mezinárodně uznávané rámce, které stanoví praktické kroky náležité péče s cílem pomoci společnostem identifikovat skutečné a potenciální dopady jejich činností, dodavatelských řetězců a jiných obchodních vztahů, předcházet jim, zmírňovat je a přebírat odpovědnost za jejich řešení. Koncepce náležité péče je rovněž zakotvena v doporučeních tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce (MOP) o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky¹³.

¹⁰ Obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv: provádění rámcového programu OSN „Chránit, respektovat a napravovat“, 2011, dostupné na adrese: https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

¹¹ Pokyny OECD pro nadnárodní společnosti, aktualizované vydání z roku 2011, k dispozici na adrese <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

¹² Pokyny OECD pro odpovědné chování podniků, 2018, a odvětvové pokyny, k dispozici na adrese <https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

¹³ Tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky, páté vydání, 2017, k dispozici na adrese: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

- (7) Cíle udržitelného rozvoje¹⁴ OSN přijaté všemi členskými státy OSN v roce 2015 zahrnují cíle podpory trvalého, inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu. Unie si stanovila za cíl tyto cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje splnit. Soukromý sektor ke splnění těchto cílů přispívá.
- (8) Mezinárodní dohody v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu, jejímiž smluvními stranami jsou Unie a členské státy, jako je Pařížská dohoda v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu přijatá dne 12. prosince 2015 (dále jen „Pařížská dohoda“)¹⁵ a nedávný Klimatický pakt z Glasgow¹⁶, stanoví přesné způsoby řešení změny klimatu a udržení globálního oteplování pod 1,5 °C. Kromě konkrétních opatření, která se očekávají od všech smluvních stran, je pro dosažení těchto cílů za klíčovou považována role soukromého sektoru, zejména jeho investiční strategie.

¹⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁵ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.
https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

¹⁶ Klimatický pakt z Glasgow, přijatý dne 13. listopadu 2021 na konferenci COP26 v Glasgow, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.

- (9) V nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119¹⁷ se Unie rovněž právně zavázala, že se do roku 2050 stane klimaticky neutrální a do roku 2030 sníží emise alespoň o 55 %. Oba tyto závazky vyžadují, aby společnosti změnily způsob, jakým vyrábějí a nakupují. Plán Komise pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030¹⁸ modeluje různé stupně snížení emisí vyžadované v různých hospodářských odvětvích, avšak podle všech scénářů je vždy třeba vykázat značné snížení, aby Unie své cíle v oblasti klimatu splnila. Plán rovněž zdůrazňuje, že „změny pravidel a postupů správy a řízení společností, včetně udržitelného financování, přimějí vlastníky a vedoucí pracovníky společností k upřednostňování cílů v oblasti udržitelnosti v jejich opatřeních a strategiích“. Ve sdělení Zelená dohoda pro Evropu¹⁹ z roku 2019 je uvedeno, že všechny činnosti a politiky Unie by měly vést k tomu, aby Unie pomohla dosáhnout úspěšného a spravedlivého přechodu k udržitelné budoucnosti. Stanoví rovněž, že udržitelnost by měla být dále začleněna do rámce správy a řízení společností.
- (10) Podle sdělení Komise nazvaného Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu²⁰, které představuje strategii Unie pro přizpůsobení se změně klimatu, by nová investiční a politická rozhodnutí měla vycházet z informací o klimatu a měla by obstát i v budoucnu, a to i v případě větších podniků, které řídí hodnotové řetězce. Tato směrnice by měla být v souladu s uvedenou strategií. Podobně by měl být zajištěn soulad se směrnicí Komise [...], kterou se mění směrnice 2013/36/EU, pokud jde o pravomoci dohledu, sankce, pobočky ze třetích zemí a environmentální, sociální a správní rizika (směrnice o kapitálových požadavcích)²¹, která stanoví jasné požadavky na pravidla správy a řízení bank, včetně povědomí o environmentálních, sociálních a správních rizicích na úrovni správní rady.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

¹⁸ SWD(2020) 176 final.

¹⁹ COM(2019) 640 final.

²⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (COM(2021) 82 final), k dispozici na adrese <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>.

²¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

- (11) Akční plán pro oběhové hospodářství²², strategie v oblasti biologické rozmanitosti²³, strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“²⁴, strategie pro chemické látky²⁵, aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy²⁶, průmysl 5.0²⁷, akční plán pro evropský pilíř sociálních práv²⁸ a přezkum obchodní politiky z roku 2021²⁹ uvádějí mezi svými prvky iniciativu týkající se udržitelné správy a řízení společností.
- (12) Tato směrnice je v souladu s akčním plánem EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024³⁰. Tento akční plán definuje jako prioritu posílit zapojení Unie do aktivní podpory celosvětového provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv a dalších příslušných mezinárodních pokynů, jako jsou pokyny OECD pro nadnárodní společnosti, mimo jiné prostřednictvím prosazování příslušných standardů náležité péče.

²² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa (COM(2020) 98 final).

²³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti pro rok 2030 – Navrácení přírody do našeho života (COM(2020) 380 final).

²⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy, COM(2020) 381 final.

²⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek – K životnímu prostředí bez toxických látek, COM(2020) 667 final.

²⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – [Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy \(COM\(2021\) 350 final\)](#)

²⁷ Průmysl 5.0; https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/cs/>

²⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika (COM(2021) 66 final).

³⁰ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 (JOIN(2020) 5 final).

- (13) Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 10. března 2021 vyzývá Komisi, aby navrhla pravidla Unie pro povinnost komplexní náležitě péče podniků³¹. V závěrech Rady o lidských právech a důstojné práci v globálních dodavatelských řetězcích ze dne 1. prosince 2020³² byla Komise vyzvána, aby předložila návrh právního rámce Unie pro udržitelnou správu a řízení podniků, včetně meziodvětvových povinností náležitě péče podniků v rámci globálních dodavatelských řetězců. Evropský parlament rovněž vyzývá ve své zprávě z vlastní iniciativy o udržitelné správě a řízení společností přijaté dne 2. prosince 2020 k vyjasnění povinností členů dozorčích a správních rad podniků. Ve společném prohlášení o legislativních prioritách EU na rok 2022³³ se Evropský parlament, Rada Evropské unie a Komise zavázaly, že vytvoří ekonomiku ve prospěch lidí a vylepší regulační rámec pro udržitelnou správu a řízení společností.
- (14) Cílem této směrnice je zajistit, aby společnosti působící na vnitřním trhu přispívaly k udržitelnému rozvoji a přechodu ekonomik a společností k udržitelnosti prostřednictvím identifikace, prevence, zmírňování, odstranění či minimalizace potenciálních nebo skutečných nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí spojených s jejich činnostmi, činnostmi jejich dceřiných společností a jejich obchodních partnerů v řetězcích činností společností. Touto směrnicí není dotčena odpovědnost členských států za dodržování a ochranu lidských práv a životního prostředí podle mezinárodního práva.

³¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2021 obsahující doporučení Komisi k náležitě péči a odpovědnosti podniků (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, k dispozici na adrese [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=cs&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=cs&reference=2020/2129(INL)).

³² Závěry Rady o lidských právech a důstojné práci v globálních dodavatelských řetězcích ze dne 1. prosince 2020 (13512/20).

³³ Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise o legislativních prioritách EU na rok 2022, k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

- (14a) Touto směrnicí nejsou dotčeny povinnosti v oblasti lidských práv, ochrany životního prostředí a změny klimatu vyplývající z jiných legislativních aktů Unie. Jsou-li ustanovení této směrnice v rozporu s ustanovením jiného legislativního aktu Unie, který sleduje stejné cíle a stanoví širší nebo konkrétnější povinnosti, ustanovení tohoto jiného legislativního aktu Unie by měla mít v rozsahu příslušného rozporu přednost a měla by se na tyto konkrétní povinnosti použít. Příklady těchto povinností v legislativních aktech Unie zahrnují povinnosti podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/821 (nařízení o nerostných surovinách z oblastí konfliktů)³⁴, [návrhu nařízení o bateriích³⁵] nebo [návrhu nařízení o dodavatelských řetězcích nepřispívajících k odlesňování³⁶].
- (14b) Aby byly zohledněna specifika důchodových systémů a systémů sociálního zabezpečení v různých členských státech, měly by se členské státy rozhodnout, zda budou tuto směrnici uplatňovat na své instituce penzijního pojištění spravující systémy sociálního zabezpečení podle použitelného práva Unie.

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/821 ze dne 17. května 2017, kterým se stanoví povinnosti náležité péče v dodavatelském řetězci pro unijní dovozce cínu, tantalu a wolframu, jejich rud a zlata pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí (Úř. věst. L 130, 19.5.2017, s. 1).

³⁵ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final).

³⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (COM(2021) 706 final).

- (15) Společnosti by měly podniknout vhodné kroky k zavedení a provádění opatření náležitě péče v souladu s ustanoveními této směrnice, pokud jde o jejich vlastní činnosti, dceřiné společnosti, jakož i přímé a nepřímé obchodní partnery v rámci jejich řetězců činností. Tato směrnice by neměla od společností vyžadovat, aby zaručovaly, že k nepříznivým dopadům za žádných okolností nikdy nedojde nebo že vždy dojde k jejich odstranění. Pokud jde například o obchodní partnery, u nichž nepříznivý dopad vznikne v důsledku zásahu státu, nemusí být společnost schopna takových výsledků dosáhnout. Hlavními povinnostmi vyplývajícími z této směrnice by proto měly být „závazky konat“. Společnost by měla přijmout vhodná opatření, u nichž lze důvodně očekávat, že za okolností daných v konkrétním případě povedou k prevenci nebo minimalizaci nepříznivého dopadu. Je třeba vzít v úvahu specifika obchodních činností společnosti a jejího řetězce činností, odvětví nebo zeměpisné oblasti, v nichž její obchodní partneři působí, schopnost společnosti ovlivňovat své přímé a nepřímé obchodní partnery a to, zda by společnost mohla svůj vliv zvýšit.
- (16) Proces náležitě péče stanovený v této směrnici by měl zahrnovat šest kroků definovaných v pokynech OECD pro náležitou péči na podporu odpovědného chování podniků, které zahrnují opatření týkající se náležitě péče společností s cílem identifikovat a řešit nepříznivé dopady na lidská práva a životní prostředí. Mezi tyto kroky patří: 1) začlenění náležitě péče do politik a systémů správy a řízení, 2) identifikace a posuzování nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí, 3) prevence, odstranění nebo minimalizace skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí, 4) posouzení účinnosti opatření, 5) komunikace, 6) zajištění nápravy.

(16a) Aby byla náležitá péče účinnější a snížila se zátěž pro společnosti, měly by mít společnosti možnost v souladu se stávajícím vnitrostátním právem a právem Unie sdílet zdroje a informace v rámci svých příslušných skupin společností a s dalšími právními subjekty. Kromě toho by mateřské společnosti spadající do působnosti této směrnice měly mít možnost plnit některé povinnosti náležité péče rovněž jménem svých dceřiných společností spadajících do působnosti této směrnice. Jelikož by tyto povinnosti náležité péče plnila jménem dceřiných společností mateřská společnost, po dceřiných společnostech by se mělo vyžadovat, aby plnily pouze povinnosti, které je vzhledem k jejich povaze třeba plnit na úrovni dceřiné společnosti. Možnost plnit povinnosti na úrovni skupiny by měla být omezena na mateřské a dceřiné společnosti spadající do působnosti této směrnice. Toto omezení je nezbytné pro účely správního vymáhání, kdy by mimo povinností, které zůstávají na dceřiných společnostech, měla být za plnění povinností náležité péče odpovědná mateřská společnost. Právomoc sledovat a posuzovat plnění povinností náležité péče celé skupiny by měl mít orgán dohledu nad mateřskou společností s výjimkou povinností, které zůstávají na dceřiných společnostech, u nichž by příslušným orgánem dohledu měl být orgán dohledu nad příslušnou dceřinou společností. Pokud dceřiná společnost nespadá do působnosti této směrnice, nemůže mateřská společnost vykonávat náležitou péči jejím jménem, neboť dceřiná společnost nemá povinnost náležitou péči provádět. V takovém případě by měla mateřská společnost pokrýt činnosti dceřiné společnosti v rámci svých vlastních povinností náležité péče. Pokud do působnosti této směrnice spadá dceřiná společnost, ale nikoli mateřská společnost, měly by i tak mít možnost zdroje a informace v rámci skupiny společností sdílet. Za plnění povinností náležité péče podle této směrnice by však nesly odpovědnost dceřiné společnosti.

- (16b) Plněním povinností náležité péče na úrovni skupiny by neměla být dotčena občanskoprávní odpovědnost dceřiných společností ve vztahu k těm, jimž je způsobena újma. Jsou-li podmínky občanskoprávní odpovědnosti splněny, mohla by odpovědnost za vzniklou škodu nést dceřiná společnost bez ohledu na to, zda povinnosti náležité péče plní sama nebo tak jejím jménem činí mateřská společnost.
- (16c) V souladu se stávajícím právem Unie by společnosti nebo právnické osoby při sdílení informací za účelem plnění povinností vyplývajících z této směrnice neměly mít povinnost sdělovat svému obchodnímu partnerovi informace, které jsou považovány za obchodní tajemství ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943³⁷.
- (17) K nepříznivým dopadům na lidská práva a životní prostředí může docházet v souvislosti s vlastními činnostmi společností, činnostmi jejich dceřiných společností a obchodních partnerů v jejich řetězcích činností, zejména na úrovni získávání surovin, jejich zpracování nebo na úrovni likvidace výrobků či odpadů. Aby měla náležitá péče smysluplný dopad, měla by se vztahovat na nepříznivé dopady na lidská práva a životní prostředí vznikající během většiny životního cyklu výroby, používání a likvidace výrobků nebo poskytování služeb na úrovni vlastních činností společností, činností jejich dceřiných společností a obchodních partnerů v řetězcích činností.

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

(18) Řetězec činností by měl pokrývat činnosti související s výrobou a dodáním zboží nebo poskytováním služeb společností, což by mělo zahrnovat činnosti přímých a nepřímých obchodních partnerů, kteří navrhují, těží, zpracovávají, přepravují, skladují a dodávají společnosti suroviny, výrobky a části výrobků nebo jí poskytují služby, které jsou nezbytné pro výkon jejích činností. Dále by měl pokrývat činnosti přímých a nepřímých obchodních partnerů, kteří výrobek distribuují, přepravují, skladují a likvidují, mimo jiné včetně demontáže výrobku, jeho recyklace, kompostování nebo skládkování, pokud jsou tyto činnosti prováděny pro danou společnost nebo jejím jménem. V zájmu proveditelnosti povinností náležité péče by měla být vyloučena likvidace výrobků spotřebiteli. Řetězec činností by rovněž neměl zahrnovat distribuci, přepravu, skladování a likvidaci výrobku, který v určitém členském státě podléhá kontrole vývozu, což znamená buď kontrolu vývozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821³⁸, nebo kontrolu vývozu zbraní, střeliva nebo vojenského materiálu v rámci vnitrostátních kontrol vývozu, poté co je vývoz daného výrobku povolen.

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (Úř. věst. L 206, 11.6.2021, s. 1).

(19) U regulovaných finančních podniků by definice pojmu „řetězec činností“ [...] **měla rovněž zahrnovat poskytování** finančních služeb [...] **ve smyslu této směrnice, pokud se daný členský stát rozhodne uplatňovat tuto směrnici rovněž na poskytování uvedených služeb. V takovém případě by definice pojmu „řetězec činností“** měla být upravena tak, aby zohledňovala jejich specifika a podchycovala činnosti, jimiž se v reálné ekonomice alokuje kapitál a poskytuje pojistné krytí. Proto je vhodné do definice pojmu „řetězec činností“ nezahrnovat jiné finanční služby než ty, které přímo vedou k alokaci kapitálu nebo ke krytí rizika prostřednictvím pojištění nebo zajištění. Pokud jde o regulované finanční podniky poskytující finanční služby, měl by být „řetězec činností“ ve vztahu k poskytování těchto služeb omezen na činnosti protistran, které jsou příjemci těchto služeb, a jejich dceřiných společností, jež mají ze služby prospěch a jejichž činnosti jsou s danou službou spojeny. Činnosti obchodních partnerů v řetězcích činností těchto protistran by zahrnuty být neměly. Za součást řetězce činností finančního podniku by neměly být považovány protistrany, jež jsou domácnostmi nebo fyzickými osobami, které nejednají v rámci profesní nebo podnikatelské činnosti, ani malé a střední podniky.

(20) [...]

(21) Podle této směrnice by se povinnost náležitá péče měla vztahovat na společnosti usazené v Unii, které měly v posledním účetním období, za které byla nebo měla být přijata roční účetní závěrka, v průměru více než 500 zaměstnanců a čistý celosvětový obrat vyšší než 150 milionů EUR, splňují-li uvedená kritéria po dvě po sobě jdoucí účetní období. Pokud jde o společnosti, které tato kritéria nesplňují, ale které měly v účetním období předcházejícím posledního účetnímu období v průměru více než 250 zaměstnanců a čistý celosvětový obrat vyšší než 40 milionů EUR a které působí v jednom nebo více odvětvích s velkým dopadem, splňují-li uvedená kritéria po dvě po sobě jdoucí účetní období, měla by se náležitá péče začít uplatňovat tři roky po skončení lhůty k provedení této směrnice ve vnitrostátním právu, což společnostem zajistí více času k adaptaci. V zájmu zajištění přiměřené zátěže by společnosti působící v těchto odvětvích s velkým dopadem měly mít povinnost dodržovat konkrétněji zacílenou náležitou péči. Do počtu zaměstnanců uživatelské společnosti by měli být zahrnuti zaměstnanci agentur práce, včetně těch, kteří byli vysláni podle čl. 1 odst. 3 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES³⁹ ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957⁴⁰. Vyslaní pracovníci podle čl. 1 odst. 3 písm. a) a b) směrnice 96/71/ES ve znění směrnice (EU) 2018/957 by měli být zahrnuti pouze do počtu zaměstnanců vysílající společnosti. Sezónní pracovníci by do počtu zaměstnanců měli být zahrnuti úměrně počtu měsíců, po které jsou zaměstnáni.

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, (Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1).

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957 ze dne 28. června 2018, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 173, 9.7.2018, s. 16).

(22) S cílem zohlednit prioritní oblasti mezinárodních opatření zaměřených na řešení otázek lidských práv a životního prostředí by výběr odvětví s velkým dopadem pro účely této směrnice měl být založen na stávajících odvětvových pokynech OECD pro náležitou péči. Za odvětví s velkým dopadem by pro účely této směrnice měla být považována tato odvětví: výroba textilií, usní a souvisejících výrobků (včetně obuvi), velkoobchod s textilem, oděvy a obuví; zemědělství, lesnictví, rybolov (včetně akvakultury), výroba potravinářských výrobků a nápojů a velkoobchod se zemědělskými surovinami, živými zvířaty, dřevem, potravinami a nápoji; těžba nerostných surovin bez ohledu na místo jejich těžby (včetně ropy, zemního plynu, uhlí, lignitu, kovů a kovových rud, jakož i všech ostatních nekovových nerostů a produktů lomů), výroba výrobků ze základních kovů, ostatních nekovových minerálních výrobků a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení) a velkoobchod s nerostnými surovinami, základními minerálními výrobky a meziprodukty (včetně kovů a kovových rud, stavebních materiálů, paliv, chemických látek a jiných meziproduktů). Tato odvětví by měla být chápána tak, že zahrnují související odvětví ekonomických činností spojená s příslušnou statistickou klasifikací ekonomických činností zavedenou nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006⁴¹. Finanční sektor by vzhledem ke své specifické povaze, zejména pokud jde o řetězec činností a nabízené služby, neměl být zařazen mezi odvětví s velkým dopadem, která jsou předmětem této směrnice, i když se na něj vztahují odvětvové pokyny OECD. Zároveň by v tomto odvětví mělo být zajištěno širší pokrytí skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů tím, že budou do oblasti působnosti zahrnuty i velmi velké společnosti, které jsou regulovány finančními podniky, a to i v případě, že nemají právní formu s ručením omezeným.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

- (23) Aby bylo možné plně dosáhnout cílů této směrnice týkajících se lidských práv a nepříznivých dopadů na životní prostředí, pokud jde o činnosti společností, jejich dceřiných společností a obchodních partnerů v řetězcích činností společností, měly by do její působnosti spadat i společnosti ze třetích zemí s významnou činností v EU. Konkrétně by se směrnice měla vztahovat na společnosti ze třetích zemí, které v účetním období předcházejícím posledního účetního období dosáhly v Unii čistého obrátu přes 150 milionů EUR, nebo které v účetním období předcházejícím posledního účetního období dosáhly v Unii čistého obrátu přes 40 milionů EUR, avšak méně než 150 milionů EUR za předpokladu, že alespoň 20 milionů EUR bylo dosaženo v jednom nebo více odvětvích s velkým dopadem. Společnosti musí uvedená kritéria splňovat po dvě po sobě jdoucí účetní období.
- (24) Pro vymezení oblasti působnosti ve vztahu ke společnostem ze třetích zemí by mělo být použito popsané kritérium obrátu, neboť vytváří územní vazbu mezi společnostmi ze třetích zemí a územím Unie. Obrat je zástupným ukazatelem účinků, které by činnosti těchto společností mohly mít na vnitřní trh. V souladu s mezinárodním právem tyto účinky odůvodňují použití práva Unie na společnosti ze třetích zemí. Pro určení příslušného obrátu dotčených společností by se měly použít metody výpočtu čistého obrátu společností ze třetích zemí stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2013/34⁴². Aby bylo zajištěno účinné prosazování této směrnice, společnosti ze třetích zemí, na které se má tato směrnice vztahovat, by naopak neměly být určeny pomocí prahové hodnoty pro počet zaměstnanců, neboť pojem „zaměstnanci“ ponechaný pro účely této směrnice je založen na právu Unie a nelze jej snadno provést mimo Unii. Vzhledem k tomu, že ani v účetních rámcích neexistuje jasná a jednotná metodika pro určení počtu zaměstnanců společností ze třetích zemí, by použití této prahové hodnoty vedlo k právní nejistotě a pro orgány dohledu by bylo obtížné ji uplatňovat.

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 19).

Definice obratu by měla vycházet ze směrnice 2013/34/EU, v níž jsou již stanoveny metody výpočtu čistého obratu společností mimo Unii, neboť definice obratu a výnosů jsou podobné i v mezinárodních účetních rámcích. S cílem zajistit, aby orgán dohledu měl informace o tom, které společnosti ze třetích zemí dosahují v Unii takového obratu, aby spadaly do oblasti působnosti této směrnice, by tato směrnice měla vyžadovat, aby zplnomocněný zástupce společnosti ze třetí země nebo společnost sama informovali orgán dohledu v členském státě, v němž má zplnomocněný zástupce společnosti ze třetí země bydliště nebo sídlo – a pokud se jedná o dva odlišné členské státy, pak orgán dohledu v členském státě, v němž společnost dosáhla většiny svého čistého obratu v Unii za účetní období předcházející poslednímu účetnímu období –, o tom, že daná společnost je společností spadající do oblasti působnosti této směrnice. Je-li to nezbytné pro určení toho, ve kterém členském státě společnost ze třetí země dosáhla většiny svého čistého obratu v Unii, může členský stát požádat Komisi, aby jej o čistém obratu společnosti ze třetí země vytvořeném v Unii informovala. Komise by měla zřídit systém pro zajištění takovéto výměny informací.

(25) V zájmu dosažení smysluplného přispění k přechodu k udržitelnosti by měla být podle této směrnice prováděna náležitá péče s ohledem na nepříznivé dopady na lidská práva u osob v důsledku porušení některého z práv zakotvených v mezinárodních nástrojích vyjmenovaných v příloze I části I oddíle 1 této směrnice. Aby bylo zajištěno komplexní pokrytí lidských práv, mělo by být porušení lidského práva výslovně neuvedeného v příloze I části I oddíle 1, jehož se může dopustit společnost, její dceřiná společnost nebo obchodní partner a jež přímo poškozují právní zájem chráněný v právních nástrojích v oblasti lidských práv vyjmenovaných v příloze I části I oddíle 2, rovněž součástí nepříznivých dopadů na lidská práva, na něž se vztahuje tato směrnice, a to za předpokladu, že dotčená společnost mohla takovéto porušení lidského práva ve své vlastní činnosti, činnosti své dceřiné společnosti a činnosti svých obchodních partnerů přiměřeně identifikovat, s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem konkrétního případu, jako jsou povaha a rozsah obchodní činnosti společnosti a jejího řetězce činností, hospodářské odvětví a zeměpisné a provozní souvislosti. Náležitá péče by měla dále zahrnovat nepříznivé dopady na životní prostředí vyplývající z porušení některého ze zákazů a povinností vyjmenovaných v příloze I části II této směrnice.

- (26) Při posuzování nepříznivých dopadů na lidská práva mají společnosti k dispozici pokyny, které ilustrují, jak mohou jejich činnosti ovlivnit lidská práva a jaké chování společností je v souladu s mezinárodně uznávanými lidskými právy zakázáno. Tyto pokyny jsou obsaženy například v rámci pro podávání zpráv obecných zásad OSN⁴³, ve výkladové příručce obecných zásad OSN⁴⁴ nebo v referenční příručce pro podniky Human Rights Translated 2.0: A Business Reference Guide⁴⁵.
- (26a) Aby mohly společnosti provádět smysluplnou náležitou péči v oblasti lidských práv a životního prostředí, měly by v průběhu celého procesu náležité péče konzultovat zúčastněné strany. Mezi zúčastněné strany společnosti by měli patřit zaměstnanci společnosti, zaměstnanci jejich dceřiných společností společnosti, odborové organizace a zástupci zaměstnanců, spotřebitelé a další osoby, skupiny, komunity nebo subjekty, jejichž práva nebo zájmy jsou nebo by mohly být dotčeny výrobky, službami a činnostmi této společnosti, jejich dceřiných společností nebo obchodních partnerů. Možnými dotčenými osobami by mohli být například obránci lidských práv a životního prostředí ve smyslu Deklarace OSN o obráncích lidských práv. Možnými dotčenými skupinami nebo komunitami by mohlo být například původní obyvatelstvo, které je chráněno podle Deklarace OSN o právech původních obyvatel. Možnými dotčenými subjekty by mohly být například organizace občanské společnosti, vnitrostátní instituce zabývající se lidskými právy nebo životním prostředím.

⁴³ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPREportingFramework_withguidance2017.pdf

⁴⁴ <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>

⁴⁵ https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/HRT_2_0_EN.pdf

(27) Za účelem provádění náležitě péče v oblasti lidských práv a ochrany životního prostředí, pokud jde o jejich činnost, činnost jejich dceřiné společnosti a činnost jejich obchodních partnerů v řetězcích činností společnosti, by společnosti, na něž se vztahuje tato směrnice, měly začlenit náležitou péči do svých politik a systémů řízení rizik, zajistit identifikaci, prevenci, zmírňování, odstranění a minimalizaci rozsahu potenciálních a skutečných nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí, zavést a udržovat postup pro podávání stížností, monitorovat účinnost přijatých opatření v souladu s požadavky stanovenými v této směrnici a veřejně o své náležitě péči informovat. V zájmu zajištění jasnosti pro potřeby společností by v této směrnici měly být jasně odlišeny zejména kroky směřující k prevenci a zmírňování potenciálních nepříznivých dopadů a odstranění skutečných nepříznivých dopadů nebo jejich minimalizaci, není-li odstranění možné.

(28) Aby se zajistilo, že náležitá péče bude součástí politik společností a jejich systémů řízení a že bude v souladu s příslušným mezinárodním rámcem, měly by společnosti začlenit náležitou péči do svých politik a systémů řízení rizik a zavést politiku náležité péče. Politika náležité péče by měla obsahovat popis přístupu společnosti k náležité péči, a to i v dlouhodobém horizontu, kodex chování popisující pravidla a zásady, jimiž se mají řídit zaměstnanci společnosti a její dceřiné společnosti a případně přímí či nepřímí obchodní partneři společnosti a popis postupů zavedených za účelem provádění náležité péče, včetně opatření přijatých k ověření souladu s kodexem chování a k rozšíření jeho uplatňování na obchodní partnery. Kodex chování by se měl vztahovat na všechny příslušné podnikové funkce a operace, včetně rozhodnutí o zadávání zakázek a nákupu. Společnosti by rovněž měly svou politiku náležité péče aktualizovat bez zbytečného odkladu po každé významné změně, nejméně však každých 24 měsíců. Významnou změnou by se měla rozumět taková změna dosavadního stavu vlastních činností společnosti, jejích dceřiných společností nebo obchodních partnerů, právního nebo podnikatelského prostředí nebo jakýkoli jiný podstatný odklon od situace společnosti, kdy lze od společnosti rozumně očekávat, že na ně bude reagovat a aktualizovat příslušnou politiku. Příkladem významné změny by mohly být případy, kdy společnost působí v novém hospodářském odvětví nebo zeměpisné oblasti, zahajuje výrobu nových produktů nebo mění způsob výroby stávajících produktů za pomoci technologie s potenciálně vyššími nepříznivými dopady nebo mění svou podnikovou strukturu prostřednictvím restrukturalizace, fúzí nebo akvizic. Začlenění náležité péče do systémů řízení rizik by mělo být chápáno v souladu s příslušným mezinárodním rámcem, aby se zajistilo zavedení povinnosti náležité péče a dohled nad nimi. Interní uspořádání za účelem plnění této povinnosti by společnosti měly mít možnost nastavit podle svých potřeb, například využitím stávajících systémů řízení, zavedením systému řízení rizik společnosti nebo vytvořením funkce referenta pro lidská práva a životní prostředí.

(29) Aby společnosti splnily povinnosti náležité péče, musí přijmout vhodná opatření, pokud jde o identifikaci, prevenci a odstranění nepříznivých dopadů. „Vhodnými opatřeními“ je třeba rozumět opatření, která mohou dosáhnout cílů náležité péče, jsou úměrná stupni závažnosti a pravděpodobnosti nepříznivého dopadu a která je daná společnost přiměřeně schopna provést s přihlédnutím k okolnostem daného případu, včetně povahy a rozsahu své obchodní činnosti a charakteristik daného hospodářského odvětví a konkrétního obchodního partnera. Nelze-li kvůli faktickým nebo právním překážkám nezbytné informace získat, například protože obchodní partner informace odmítne poskytnout a pro jejich vymáhání neexistují žádné právní důvody, nelze takové okolnosti společnosti vytýkat.

(30) V rámci povinností náležité péče stanovených touto směrnicí by společnost měla identifikovat skutečné nebo potenciální nepříznivé dopady na lidská práva a životní prostředí. Aby mohla být identifikace nepříznivých dopadů komplexní, měla by se zakládat na kvantitativních a kvalitativních informacích. Pokud jde například o nepříznivé dopady na životní prostředí, společnost by měla získat informace o výchozích podmínkách v rizikovějších lokalitách nebo zařízeních ve svých řetězcích činností. Při identifikaci nepříznivých dopadů by společnost měla mít možnost nejprve zmapovat všechny oblasti svých vlastních činností, činností svých dceřiných společností a v případě souvislosti se svými řetězci činností také činnosti svých obchodních partnerů a na základě zjištěných výsledků provést hloubkovou analýzu oblastí, v nichž jsou nepříznivé dopady nejpravděpodobnější nebo nejvýznamnější. Při identifikaci nepříznivých dopadů by společnost měla vzít v úvahu možné rizikové faktory, například zda je dceřiná společnost nebo obchodní partner společností, která porušila vnitrostátní předpisy přijaté podle této směrnice. Společnost může získat nezbytné informace z rozhodnutí orgánů dohledu obsahujících sankce, která by měly orgány dohledu i evropská síť orgánů dohledu zveřejňovat, aby měly společnosti k dispozici informace na jednom místě. Identifikace nepříznivých dopadů by měla zahrnovat dynamické a pravidelné posuzování kontextu lidských práv a životního prostředí: bez zbytečného odkladu po každé významné změně, nejméně však jednou za 24 měsíců, v průběhu celé doby trvání činnosti nebo vztahu. Významnou změnou by se měla rozumět taková změna dosavadního stavu vlastních činností společnosti, jejích dceřiných společností nebo obchodních partnerů, právního nebo podnikatelského prostředí nebo jakýkoli jiný podstatný odklon od situace společnosti, včetně toho, že se společnost o nepříznivém dopadu dozví z veřejně dostupných informací nebo prostřednictvím konzultace se zúčastněnými stranami, kdy lze od společnosti rozumně očekávat, že na ně bude reagovat a identifikovat nepříznivé dopady, případně tyto nepříznivé dopady seřadí dle priority, předejde jim nebo je zmírní, odstraní je nebo minimalizuje jejich rozsah. Příkladem významné změny by mohly být případy, kdy společnost působí v novém hospodářském odvětví nebo zeměpisné oblasti, zahajuje výrobu nových produktů nebo mění způsob výroby stávajících produktů za pomoci technologie s potenciálně vyšším nepříznivým dopadem nebo mění svou podnikovou strukturu prostřednictvím restrukturalizace, fúzí nebo akvizic. Regulované finanční podniky poskytující finanční služby by měly nepříznivé dopady identifikovat pouze na počátku poskytování služby a neměly by mít povinnost je posuzovat dynamicky a pravidelně.

Při určování nepříznivých dopadů by společnosti měly rovněž identifikovat a posoudit dopad obchodního modelu a strategií obchodního partnera, včetně obchodních a cenových praktik a postupů při zadávání zakázek.

- (31) Aby se předešlo nepřiměřené zátěži pro menší společnosti působící v odvětvích s velkým dopadem, na něž se vztahuje tato směrnice, měly by mít tyto společnosti povinnost identifikovat pouze ty skutečné nebo potenciální nepříznivé dopady, které jsou pro příslušné odvětví relevantní.
- (32) Pokud společnost nemůže současně a v plném rozsahu předejít všem identifikovaným skutečným a potenciálním nepříznivým dopadům, zmírnit je, odstranit nebo minimalizovat, měla by je seřadit dle priority na základě jejich závažnosti a pravděpodobnosti. V souladu s příslušným mezinárodním rámcem by se závažnost nepříznivého dopadu měla posuzovat na základě jeho vážnosti (intenzita nepříznivého dopadu), počtu osob nebo rozsahu životního prostředí, jež byly dotčeny (rozsah nepříznivého dopadu), a obtížnosti obnovení stavu, který existoval před tímto dopadem (nevratnost nepříznivého dopadu). Při seřazování nepříznivých dopadů dle priority naproti tomu nejsou relevantními faktory skutečný nebo potenciální vliv společnosti na obchodní partnery, podíl dané společnosti na nepříznivém dopadu, blízkost dceřiné společnosti nebo obchodního partnera nebo její potenciální odpovědnost. Seřazení dle priority by mělo vést k tomu, že po vyřešení nejvýznamnějších nepříznivých dopadů v přiměřené lhůtě by společnost měla mít povinnost řešit méně významné nepříznivé dopady. Při posuzování přiměřené lhůty by měly být náležitě zohledněny okolnosti konkrétního případu, včetně zdrojů společnosti a toho, v jakém hospodářském odvětví působí, závažnosti nepříznivého dopadu dané priority, který společnost v daném čase řeší, a intenzita nepříznivého dopadu dané priority v konkrétním okamžiku.

(33) Pokud společnost zjistí potenciální nepříznivé dopady na lidská práva nebo životní prostředí, měla by v rámci povinností náležité péče podle této směrnice přijmout vhodná opatření, aby těmto dopadům předcházela nebo je odpovídajícím způsobem zmírnila. S cílem poskytnout společnostem právní jasnost a jistotu by tato směrnice měla stanovit všechna opatření, která by společností měly v závislosti na okolnostech případně přijmout za účelem prevence a zmírňování potenciálních nepříznivých dopadů. Při posuzování vhodných opatření k prevenci nebo odpovídajícímu zmírnění nepříznivých dopadů se náležitě zohlední „podíl společnosti na nepříznivém dopadu“ v souladu s mezinárodními rámci a schopnost společnosti ovlivnit obchodního partnera, který nepříznivý dopad způsobuje. Povinnost prevence nebo zmírňování by společností měly mít u nepříznivých dopadů, které způsobují samy („způsobují“ nepříznivý dopad, jak se uvádí v mezinárodním rámci), nebo společně se svými dceřinými společnostmi nebo obchodními partnery („přispívají“ k nepříznivému dopadu, jak se uvádí v mezinárodním rámci). Společné způsobení nepříznivého dopadu se neomezuje na případy, kdy se společnost a její dceřiná společnost nebo obchodní partner podílejí na nepříznivém dopadu v rovnocenné míře, ale mělo by zahrnovat všechny případy jednání nebo opomenutí společnosti, které způsobují nepříznivý dopad v kombinaci s jednáním nebo opomenutím dceřiných společností nebo obchodních partnerů. Pokud společnosti nepříznivé dopady, k nimž dochází v jejich řetězci činností, samy nebo společně s jinými právními subjekty nezpůsobují, ale nepříznivý dopad způsobuje jejich obchodní partner v jejich řetězci činností („jsou přímo spojeny s“ nepříznivým dopadem, jak se uvádí v mezinárodním rámci), měly by mít povinnost použít svůj vliv k prevenci nebo zmírnění nepříznivého dopadu způsobeného jejich obchodními partnery nebo svůj vliv za tímto účelem zvýšit. Používáním pouze výrazu „způsobuje“ namísto výše uvedených formulací používaných v mezinárodních rámci se zabránilo nejasnostem ve vztahu ke stávajícím právním pojmům ve vnitrostátních právních systémech a zároveň se jím pokrývají stejné příčinné vztahy, jaké jsou v těchto rámci popsány. V této souvislosti by v souladu s mezinárodními rámci měl vliv společnosti na obchodního partnera zahrnovat na jedné straně její schopnost přesvědčit obchodního partnera, aby nepříznivému dopadu předešel (například prostřednictvím tržní síly, požadavků předběžného výběru, propojení obchodních pobídek s lidskými právy a environmentální výkonností), a na druhé straně míru vlivu nebo páky, které by společnost mohla přiměřeně uplatňovat, například prostřednictvím spolupráce s dotyčným obchodním partnerem nebo prostřednictvím zapojení jiné společnosti, která je přímým obchodním partnerem obchodního partnera spojeného s nepříznivým dopadem.

- (34) Za účelem splnění povinnosti prevence a zmírňování nepříznivých dopadů podle této směrnice by společnosti měly být povinny přijmout v relevantních případech v závislosti na okolnostech všechna následující opatření. Je-li to vzhledem ke složitosti preventivních opatření nezbytné, měly by společnosti vypracovat a provádět plán preventivních opatření. Společnosti by měly usilovat o získání smluvních záruk od přímého obchodního partnera, že zajistí dodržování kodexu chování nebo plánu preventivních opatření, a to i tím, že si od svých partnerů vyžádají odpovídající smluvní záruky v rozsahu, v jakém jsou činnosti těchto partnerů součástí řetězce činností společností. Smluvní záruky by měla doplňovat vhodná opatření k ověření jejich dodržování. Společnost by však měla mít pouze povinnost o smluvní záruky usilovat, neboť jejich získání může záviset na okolnostech. Aby byla zajištěna komplexní prevence potenciálních nepříznivých dopadů, měly by společnosti rovněž provádět finanční či nefinanční investice, jejichž cílem je předcházet nepříznivým dopadům, a spolupracovat s dalšími společnostmi. Společnosti by rovněž měly poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům, které jsou jejich obchodními partnery, pokud by byla životaschopnost těchto malých a středních podniků ohrožena, a to formou financování – například prostřednictvím přímého financování, nízkoúročených půjček, záruk nepřerušeni dodávek a pomoci při zajišťování financování s cílem podpořit provádění kodexu chování nebo plánu preventivních opatření – nebo technické pomoci, například formou odborné přípravy a modernizace systémů řízení. Ohrožením životaschopnosti malého nebo středního podniku by se mělo rozumět možné způsobení úpadku malého nebo středního podniku nebo situace, kdy mu úpadek bezprostředně hrozí. Finanční podniky by **při poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice** povinnost poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům mít neměly, neboť jejich řetězec činností tyto podniky nezahrnuje.
- (35) Aby byla zohledněna celá škála možností společností v případech, kdy nebylo možné potenciální dopady řešit pomocí popsaných preventivních nebo minimalizačních opatření, měla by tato směrnice rovněž odkazovat na možnost společností usilovat o uzavření smlouvy s nepřímým obchodním partnerem s cílem dosáhnout souladu s kodexem chování společnosti nebo plánem preventivních opatření a přijmout vhodná opatření k ověření souladu nepřímého obchodního partnera se smlouvou.

- (35a) Je možné, že prevence nepříznivých dopadů vyžaduje spolupráci s jinou společností, například na úrovni nepřímého obchodního partnera se společností, která má přímý smluvní vztah s dotyčným nepřímým obchodním partnerem. V některých případech by spolupráce s jinými subjekty mohla být jediným realistickým způsobem prevence nepříznivých dopadů, který způsobují přímí obchodní partneři, není-li vliv dané společnosti dostatečný. Společnost by měla spolupracovat se subjektem, který může sám nebo společně s ní nepříznivým dopadům co nejúčinněji předejít nebo je co nejúčinněji zmírnit nebo s dalšími právními subjekty, a to při dodržení použitelných právních předpisů, zejména práva hospodářské soutěže.
- (36) Aby bylo zajištěno, že prevence a zmírňování potenciálních nepříznivých dopadů jsou účinné, měly by společnosti upřednostňovat zapojení obchodních partnerů v řetězci činností namísto ukončení obchodního vztahu jakožto krajního opatření poté, co pokus o prevenci a zmírnění potenciálních nepříznivých dopadů skončí neúspěchem. Ukončení obchodního vztahu jakožto krajní opatření by mělo znamenat, že nejsou k dispozici méně drastické možnosti a vyhlídka na to, že společnost zvýší svůj vliv na obchodní partnery způsobující nepříznivý dopad, se zdá být malá. Směrnice by však měla rovněž v případech, kdy by potenciální nepříznivé dopady nebylo možné řešit pomocí popsaných preventivních nebo zmírňujících opatření, odkazovat na povinnost společností zdržet se navazování nových nebo rozšiřování stávajících vztahů s dotyčným obchodním partnerem, a pokud je k tomu právo, kterým se řídí jejich vztahy, opravňuje, buď dočasně pozastavit obchodní vztahy s ohledem na dotčené činnosti a současně usilovat o prevenci nebo minimalizaci nepříznivých dopadů, pokud lze důvodně očekávat, že toto úsilí bude v krátkodobém horizontu úspěšné, nebo obchodní vztah s ohledem na dotčené činnosti ukončit. Aby společnosti mohly tuto povinnost splnit, měly by členské státy stanovit, aby ve smlouvách, které se řídí jejich právem, byla k dispozici možnost obchodní vztah dočasně pozastavit a ukončit, a to s výjimkou smluv, jež jsou strany povinny uzavřít ze zákona, jako je například povinné pojištění. Žádná povinnost dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah nevyplývá z pouhé skutečnosti, že určitá třetí země neratifikovala nebo neprovedla ve svém vnitrostátním právu některý z nástrojů vyjmenovaných v příloze I této směrnice.

(36a) Povinnost ukončit obchodní vztah by společnosti v některých případech mít neměly.

Společnosti by neměly být povinny obchodní vztah ukončit, lze-li důvodně předpokládat, že by toto ukončení mohlo způsobit ještě závažnější nepříznivý dopad. To je v souladu s mezinárodním rámcem; zájmy těch, kdo jsou nepříznivým dopadem zasaženi, by měly být zohledňovány. Například ukončení obchodního vztahu, v němž byl zjištěn potenciální nepříznivý dopad v důsledku dětské práce, by mohlo dítě vystavit ještě závažnějším nepříznivým dopadům na lidská práva. Stejně tak by závažnější nepříznivý dopad mohl nastat, pokud by pracovníci přišli o důstojnou mzdu kvůli ukončení obchodního vztahu s jejich zaměstnavatelem, jež mělo za cíl odstranit potenciální nepříznivý dopad spočívající v porušení práva na kolektivní vyjednávání. V neposlední řadě by společnost neměla být povinna ukončit obchodní vztah se svým klíčovým obchodním partnerem, který zajišťuje suroviny, výrobky nebo služby nezbytné pro její činnost, pokud by toto ukončení způsobilo společnosti podstatnou újmu. Podstatná újma by měla být chápána jako negativní a významný dopad na právní, finanční nebo ekonomickou situaci společnosti nebo její výrobní kapacitu, a to i z dlouhodobého hlediska, jako je dopad, který vede k hrozícímu úpadku. Aby nebyly ohroženy cíle této směrnice, mělo by rozhodnutí neukončit obchodní vztah podléhat následujícím podmínkám. Společnost by měla mít povinnost o svém rozhodnutí neukončit obchodní vztah informovat orgán dohledu a řádně je zdůvodnit, průběžně potenciální nepříznivý dopad sledovat a případně přijmout opatřeními k jeho prevenci nebo zmírnění, pravidelně rozhodnutí neukončit obchodní vztah přezkoumávat a hledat alternativní obchodní vztahy. V zájmu posílení právní jistoty by se ustanovení této směrnice týkající se ukončení obchodního vztahu měla vztahovat pouze na obchodní dohody uzavřené společností po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice.

- (36b) Jak je zdůrazněno i v pokynech OECD pro nadnárodní společnosti, je třeba uznat specifika finančních služeb. Od regulovaných finančních podniků se očekává, že budou nepříznivé dopady zvažovat v průběhu celého procesu financování a pojištění a že využijí své „páky“ k ovlivňování společností, kterým financování nebo pojištění poskytují, s cílem předcházet potenciálním nepříznivým dopadům způsobovaným těmito společnostmi nebo tyto dopady zmírňovat. Okamžité ukončení nebo pozastavení finančních služeb by za určitých okolností mohly být obtížné, či dokonce nemožné (například u povinného pojištění). V jiných případech, kdy regulovaný finanční podnik páky uplatňuje, nemusí být pozastavení nebo ukončení poskytování finančních služeb vhodné, neboť hlasování a angažovanost, zejména při kolektivním působení s investory nebo věřiteli, mohou mít při prevenci nebo zmírňování nepříznivého dopadu větší šanci na úspěch. Z těchto důvodů směrnice nevyžaduje, aby regulované finanční podniky **při poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice** dočasně pozastavily nebo ukončily obchodní vztah. V těchto případech by se od regulovaných finančních podniků mělo vyžadovat, aby nepříznivý dopad nadále sledovaly a pokračovaly v úsilí o jeho prevenci nebo zmírnění.
- (37) Pokud jde o přímé a nepřímé obchodní partnery, spolupráce a programy v rámci daného odvětví a vícestranné iniciativy mohou pomoci vytvořit další páky pro identifikaci, zmírňování a prevenci nepříznivých dopadů. Společnosti by proto měly mít možnost se na tyto iniciativy spoléhat a podpořit tak plnění svých povinností náležitě péče stanovených v této směrnici v rozsahu, v jakém jsou tyto programy a iniciativy na podporu plnění těchto povinností vhodné. Společnosti by mohly z vlastního podnětu posoudit soulad těchto programů a iniciativ s povinnostmi vyplývajícími z této směrnice. S cílem zajistit dostupnost úplných informací o těchto iniciativách by směrnice měla rovněž odkazovat na možnosti Komise a členských států usnadnit šíření informací o těchto programech nebo iniciativách a jejich výsledcích. Komise by měla ve spolupráci s členskými státy vydat pokyny pro posuzování vhodnosti programů a vícestranných iniciativ v daném odvětví.

(38) Pokud společnost zjistí skutečné nepříznivé dopady na lidská práva nebo na životní prostředí, měla by v rámci povinností náležitě péče podle této směrnice přijmout vhodná opatření k jejich odstranění. Lze očekávat, že společnost je schopna odstranit skutečné nepříznivé dopady ve svých vlastních činnostech a v činnostech svých dceřiných společností. Je však třeba vyjasnit, že pokud jde o obchodní partnery, u nichž nelze nepříznivé dopady odstranit, měly by společnosti rozsah těchto dopadů minimalizovat. Minimalizace rozsahu nepříznivých dopadů by měla vyžadovat výsledky, které se co nejvíce blíží odstranění nepříznivého dopadu. S cílem zajistit společnostem právní jasnost a jistotu by tato směrnice měla definovat, jaká opatření by společnosti měly být povinny přijmout k odstranění skutečných nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí a minimalizaci jejich rozsahu, je-li to v závislosti na okolnostech relevantní. Při posuzování vhodných opatření k odstranění nebo minimalizaci rozsahu nepříznivých dopadů se náležitě zohlední „podíl společnosti na nepříznivém dopadu“ v souladu s mezinárodními rámci a schopnost společnosti ovlivnit obchodního partnera, který nepříznivý dopad způsobuje. Povinnost odstranění nebo minimalizace rozsahu by společnosti měly mít u nepříznivých dopadů, které způsobují samy („způsobují“ nepříznivý dopad, jak se uvádí v mezinárodním rámci), nebo společně se svými dceřinými společnostmi nebo obchodními partnery („přispívají“ k nepříznivému dopadu, jak se uvádí v mezinárodním rámci). Společné způsobení nepříznivého dopadu se neomezuje na případy, kdy se společnost a její dceřiná společnost nebo obchodní partner podílejí na nepříznivém dopadu v rovnocenné míře, ale mělo by zahrnovat všechny případy jednání nebo opomenutí společnosti, které způsobují nepříznivý dopad v kombinaci s jednáním nebo opomenutím dceřiných společností nebo obchodních partnerů. Pokud společnosti nepříznivé dopady, k nimž dochází v jejich řetězci činností, samy nebo společně s jinými právními subjekty nezpůsobují, ale nepříznivý dopad způsobuje jejich obchodní partner v jejich řetězcích činností („jsou přímo spojeny s“ nepříznivým dopadem, jak se uvádí v mezinárodním rámci), měly by mít povinnost použít svůj vliv k odstranění nebo minimalizaci rozsahu nepříznivého dopadu způsobeného jejich obchodními partnery nebo svůj vliv za tímto účelem zvýšit. Používáním pouze výrazu „způsobuje“ namísto výše uvedených formulací používaných v mezinárodních rámcích se zabránilo nejasnostem ve vztahu ke stávajícím právním pojmům ve vnitrostátních právních systémech a zároveň se jím pokrývají stejné příčinné vztahy, jaké jsou v těchto rámcích popsány.

V této souvislosti by v souladu s mezinárodními rámci měl vliv společnosti na obchodního partnera zahrnovat na jedné straně její schopnost přesvědčit obchodního partnera, aby nepříznivému dopadu předešel (například prostřednictvím tržní síly, požadavků předběžného výběru, propojení obchodních pobídek s lidskými právy a environmentální výkonností), a na druhé straně míru vlivu nebo páky, které by společnost mohla přiměřeně uplatňovat, například prostřednictvím spolupráce s dotyčným obchodním partnerem nebo prostřednictvím zapojení jiné společnosti, která je přímým obchodním partnerem obchodního partnera spojeného s nepříznivým dopadem.

(39) Za účelem splnění povinnosti odstranit skutečné nepříznivé dopady a minimalizovat jejich rozsah podle této směrnice by společnosti měly být povinny přijmout v relevantních případech v závislosti na okolnostech všechna následující opatření. Měly by nepříznivý dopad neutralizovat nebo minimalizovat jeho rozsah přijetím opatření, která jsou přiměřená jeho významu a rozsahu a podílu dané společnosti na něm. Je-li to nezbytné vzhledem k tomu, že nepříznivý dopad nelze okamžitě odstranit, měly by společnosti vypracovat a provést plán nápravných opatření s přiměřenými a jasně vymezenými lhůtami pro opatření a kvalitativními a kvantitativními ukazateli pro měření zlepšení. Společnosti by rovněž měly usilovat o získání smluvních záruk od přímého obchodního partnera, že zajistí dodržování kodexu chování společnosti a v případě nutnosti plánu preventivních opatření, a to i tím, že si od svých partnerů vyžádají odpovídající smluvní záruky v rozsahu, v jakém jsou činnosti těchto partnerů součástí řetězce činností společnosti. Smluvní záruky by měla doplňovat vhodná opatření k ověření jejich dodržování. Společnost by však měla mít pouze povinnost o smluvní záruky usilovat, neboť jejich získání může záviset na okolnostech. Společnosti by měly rovněž provádět finanční či nefinanční investice, jejichž cílem je odstranit nepříznivý dopad nebo minimalizovat jeho rozsah, poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům, které jsou jejich obchodními partnery, pokud by byla životaschopnost těchto malých a středních podniků ohrožena, a spolupracovat s jinými subjekty, mimo jiné v příslušných případech s cílem zvýšit schopnost společnosti nepříznivý dopad odstranit. Ohrožením životaschopnosti malého nebo středního podniku by se mělo rozumět možné způsobení úpadku malého nebo středního podniku nebo situace, kdy mu úpadek bezprostředně hrozí. Finanční podniky by **při poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice** povinnost poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům mít neměly, neboť jejich řetězec činností tyto podniky nezahrnuje. V neposlední řadě by společnosti měly dotčeným osobám a komunitám zajistit nápravu, která by měla spočívat ve finančním nebo nefinančním odškodnění přiměřeném významu (intenzitě nepříznivého dopadu, vážnosti) a rozsahu (počtu osob nebo rozsahu životního prostředí, jež byly dotčeny) nepříznivého dopadu a podílu společnosti na něm. Finanční nebo nefinanční odškodnění by mohlo spočívat v uvedení dotčené osoby nebo osob do stavu, v němž by se nacházely, kdyby ke skutečnému nepříznivému dopadu nedošlo.

- (40) Aby byla zohledněna celá škála možností společnosti v případech, kdy nebylo možné skutečné dopady řešit pomocí popsaných opatření, měla by tato směrnice rovněž odkazovat na možnost společnosti usilovat o uzavření smlouvy s nepřímým obchodním partnerem s cílem dosáhnout souladu s kodexem chování společnosti nebo plánem nápravných opatření a přijmout vhodná opatření k ověření souladu nepřímého obchodního partnera se smlouvou.
- (41) Aby bylo zajištěno, že odstranění nebo minimalizace skutečných nepříznivých dopadů jsou účinné, měly by společnosti upřednostňovat zapojení obchodních partnerů v řetězci činností namísto ukončení obchodního vztahu jakožto krajního opatření poté, co pokus o odstranění nebo minimalizaci skutečných nepříznivých dopadů skončí neúspěchem. Ukončení obchodního vztahu jakožto krajní opatření by mělo znamenat, že nejsou k dispozici méně drastické možnosti a vyhlídka na to, že společnost zvýší svůj vliv na obchodní partnery způsobující nepříznivý dopad, se zdá být malá. Směrnice by však měla rovněž v případech, kdy by skutečné nepříznivé dopady nebylo možné odstranit nebo jejich rozsah odpovídajícím způsobem minimalizovat pomocí popsaných opatření, odkazovat na povinnost společností zdržet se navazování nových nebo rozšiřování stávajících vztahů s dotyčným obchodním partnerem, a pokud je k tomu právo, kterým se řídí jejich vztahy, opravňuje, buď dočasně pozastavit obchodní vztahy s ohledem na dotčené činnosti a současně usilovat o odstranění nebo minimalizaci rozsahu nepříznivých dopadů, pokud lze důvodně očekávat, že toto úsilí bude v krátkodobém horizontu úspěšné, nebo obchodní vztah s ohledem na dotčené činnosti ukončit. Aby společnosti mohly tuto povinnost splnit, měly by členské státy stanovit, aby ve smlouvách, které se řídí jejich právem, byla k dispozici možnost obchodní vztah dočasně pozastavit a ukončit, a to s výjimkou smluv, jež jsou strany povinny uzavřít ze zákona, jako je například povinné pojištění. Žádná povinnost dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah nevyplývá z pouhé skutečnosti, že určitá třetí země neratifikovala nebo neprovedla ve svém vnitrostátním právu některý z nástrojů vyjmenovaných v příloze I této směrnice.

(41a) Povinnost ukončit obchodní vztah by společnosti v některých případech mít neměly.

Společnosti by neměly být povinny obchodní vztah ukončit, lze-li důvodně předpokládat, že by toto ukončení mohlo způsobit ještě závažnější nepříznivý dopad. To je v souladu s mezinárodním rámcem; zájmy těch, kdo jsou nepříznivým dopadem zasaženi, by měly být zohledňovány. Například ukončení obchodního vztahu, v němž byla zjištěna dětská práce, by mohlo dítě vystavit ještě závažnějším nepříznivým dopadům na lidská práva. Stejně tak by závažnější nepříznivý dopad mohl nastat, pokud by pracovníci přišli o důstojnou mzdu kvůli ukončení obchodního vztahu s jejich zaměstnavatelem, jež mělo za cíl odstranit nepříznivý dopad spočívající v porušení práva na kolektivní vyjednávání. V neposlední řadě by společnost neměla být povinna ukončit obchodní vztah se svým klíčovým obchodním partnerem, který zajišťuje suroviny, výrobky nebo služby nezbytné pro její činnost, pokud by toto ukončení způsobilo společnosti podstatnou újmu. Podstatná újma by měla být chápána jako negativní a významný dopad na právní, finanční nebo ekonomickou situaci společnosti nebo její výrobní kapacitu, a to i z dlouhodobého hlediska, jako je dopad, který vede k hrozícímu úpadku. Aby nebyly ohroženy cíle této směrnice, mělo by rozhodnutí neukončit obchodní vztah podléhat následujícím podmínkám. Společnost by měla mít povinnost o svém rozhodnutí neukončit obchodní vztah informovat orgán dohledu a řádně je zdůvodnit, průběžně skutečný nepříznivý dopad sledovat a případně přijmout opatření k jeho odstranění nebo minimalizaci jeho rozsahu, pravidelně rozhodnutí neukončit obchodní vztah přezkoumávat a hledat alternativní obchodní vztahy. V zájmu posílení právní jistoty by se ustanovení této směrnice týkající se ukončení obchodního vztahu měla vztahovat pouze na obchodní dohody uzavřené společností po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice.

(41b) Jak je zdůrazněno i v pokynech OECD pro nadnárodní společnosti, je třeba uznat specifika finančních služeb. Od regulovaných finančních podniků se očekává, že budou nepříznivé dopady zvažovat v průběhu celého procesu financování a pojištění a že využijí své „páky“ k ovlivňování společností, kterým financování nebo pojištění poskytují, s cílem odstranit možné nepříznivé dopady způsobované těmito společnostmi nebo rozsah těchto dopadů minimalizovat. Okamžité ukončení nebo pozastavení finančních služeb by za určitých okolností mohly být obtížné, či dokonce nemožné (například u povinného pojištění). V jiných případech, kdy regulovaný finanční podnik páky uplatňuje, nemusí být pozastavení nebo ukončení poskytování finančních služeb vhodné, neboť hlasování a angažovanost, zejména při kolektivním působení s investory nebo věřiteli, mohou mít při odstraňování nebo minimalizaci rozsahu nepříznivého dopadu větší šanci na úspěch. Z těchto důvodů směrnice nevyžaduje, aby regulované finanční podniky **při poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice** dočasně pozastavily nebo ukončily obchodní vztah. V těchto případech by se od regulovaných finančních podniků mělo vyžadovat, aby nepříznivý dopad nadále sledovaly a pokračovaly v úsilí o jeho odstranění a minimalizaci jeho rozsahu.

(42) Společnosti by měly osobám a organizacím poskytnout možnost podávat stížnosti přímo jim v případě oprávněných obav týkajících se skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí. V zájmu snížení zátěže by společnosti měly mít možnost se místo zavádění vlastního postupu pro podávání stížností zapojit do kooperativního postupu pro podávání stížností, jako jsou postupy, které si společnosti (například skupina společností) vytvořily společně, prostřednictvím odvětvových sdružení nebo vícestranných iniciativ. Organizace, které by mohly takové stížnosti podávat, by měly zahrnovat odborové organizace a další zástupce pracovníků v daném řetězci činností a organizace občanské společnosti působící v oblastech souvisejících s daným nepříznivým dopadem, pokud mají informace o potenciálním nebo skutečném nepříznivém dopadu. Společnosti by měly zavést spravedlivý, přístupný a transparentní postup pro vyřizování těchto stížností a informovat pracovníky, odborové organizace a v případě potřeby další zástupce pracovníků o těchto postupech. Označení „spravedlivý, přístupný a transparentní“ by mělo být chápáno v souladu se zásadou 31 obecných zásad Organizace spojených národů v oblasti podnikání a lidských práv, která vyžaduje, aby postupy byly legitimní, přístupné, předvídatelné, spravedlivé, transparentní, slučitelné s právy a zdrojem neustálého učení. V tomto postupu by měla být zajištěna důvěrnost totožnosti stěžovatele a nezbytná opatření k zabránění jakékoli formě odvetných opatření ze strany dané společnosti a jejích dceřiných společností. Odvetným opatřením by mělo být chápáno jakékoli přímé nebo nepřímé jednání nebo opomenutí, které je vyvoláno podáním stížnosti a které stěžovateli působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu. Využití mechanismu pro stížnosti a nápravu by nemělo stěžovateli bránit v tom, aby využil soudní ochrany nebo předložil opodstatněné obavy orgánům dohledu. V souladu s mezinárodními normami by stěžovatelé měli být oprávněni požadovat od společnosti přijetí vhodných následných opatření v návaznosti na stížnost a možnost setkat se se zástupci společnosti na vhodné úrovni, aby projednali potenciální nebo skutečné závažné nepříznivé dopady, které jsou předmětem stížnosti. Tento přístup by neměl vést k nepřiměřenému kontaktování společností.

(42a) Vzhledem k širšímu seznamu osob nebo organizací oprávněných podat stížnost a k širšímu věcnému rozsahu stížností je postup pro podávání stížností právně chápán jako mechanismus odlišný od postupu pro interní oznamování zavedeného společnostmi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937⁴⁶. Pokud lze porušení práva Unie nebo vnitrostátního práva spadajícího do věcné působnosti uvedené směrnice považovat za nepříznivý dopad a oznamující osoba je zaměstnancem společnosti, který je nepříznivým dopadem přímo dotčen, mohla by tato osoba použít oba postupy – mechanismus pro podávání stížností v souladu s touto směrnicí nebo postup pro interní oznamování vytvořený v souladu s uvedenou směrnicí. Pokud však jedna z výše uvedených podmínek splněna není, může daná osoba použít pouze jeden ze zmíněných postupů.

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

(43) Společnosti by měly sledovat provádění a účinnost svých opatření náležitě péče s náležitým zohledněním relevantních informací od zúčastněných stran. Měly by provádět pravidelné posouzení svých vlastních činností, činností svých dceřiných společností, a jsou-li spojeny s řetězcí činností dané společnosti, také činností svých obchodních partnerů za účelem monitorování účinnosti identifikace, prevence, zmírňování, odstranění a minimalizace rozsahu nepříznivých dopadů na lidská práva a nepříznivých dopadů na životní prostředí. Takovým posouzením by se mělo ověřit, zda jsou nepříznivé dopady řádně identifikovány, zda jsou prováděna opatření náležitě péče a zda bylo nepříznivým dopadům skutečně zabráněno nebo byly odstraněny. Aby se zajistilo, že tato posouzení budou aktuální, měla by být prováděna bez zbytečného odkladu po každé významné změně, nejméně však jednou za 24 měsíců a měla by být průběžně revidována, existují-li oprávněné důvody se domnívat, že by mohla vzniknout nová významná rizika nepříznivého dopadu. Významnou změnou by se měla rozumět taková změna dosavadního stavu vlastních činností společnosti, jejích dceřiných společností nebo obchodních partnerů, právního nebo podnikatelského prostředí nebo jakýkoli jiný podstatný odklon od situace společnosti, včetně toho, že se společnost o nepříznivém dopadu dozví z veřejně dostupných informací nebo prostřednictvím konzultace se zúčastněnými stranami, kdy lze od společnosti rozumně očekávat, že na ně bude reagovat a posuzovat je. Příkladem významné změny by mohly být případy, kdy společnost působí v novém hospodářském odvětví nebo zeměpisné oblasti, zahajuje výrobu nových produktů nebo mění způsob výroby stávajících produktů za pomoci technologie s potenciálně vyšším nepříznivým dopadem nebo mění svou podnikovou strukturu prostřednictvím restrukturalizace, fúzí nebo akvizic. Finanční podniky by měly provádět pravidelná posouzení účinnosti opatření přijatých k prevenci nebo zmírnění potenciálního nepříznivého dopadu nebo k odstranění či minimalizaci rozsahu skutečného nepříznivého dopadu, který byl identifikován před poskytnutím finanční služby dotyčnému obchodnímu partnerovi, a to pouze u svých vlastních činností, [...] činností svých dceřiných společností [...] a **při poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice svým obchodním partnerům**[...] . Po celou dobu existence vztahu s obchodním partnerem, **jemuž poskytují finanční služby ve smyslu této směrnice**, by se od finančních podniků neměla ve vztahu k obchodním partnerům vyžadovat žádná další posouzení.

(44) Stejně jako v případě stávajících mezinárodních norem stanovených obecnými zásadami OSN v oblasti podnikání a lidských práv a rámce OECD je součástí náležité péče požadavek externě sdělovat relevantní informace o politikách, postupech a činnostech v oblasti náležité péče prováděných za účelem identifikace a řešení skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadů, včetně zjištění a výsledků těchto činností. Směrnice 2013/34/EU stanoví příslušné povinnosti týkající se podávání zpráv o udržitelnosti pro společnosti, na něž se vztahuje tato směrnice. Aby se zabránilo zdvojení povinností týkajících se podávání zpráv, neměla by tato směrnice zavádět žádné nové povinnosti podávat zprávy nad rámec povinností podle směrnice 2013/34/EU pro společnosti, na něž se uvedená směrnice vztahuje, ani standardy pro podávání zpráv, které by podle ní měly být vypracovány. Pokud jde o společnosti, které spadají do oblasti působnosti této směrnice, ale nespádají do oblasti působnosti směrnice 2013/34/EU, měly by za účelem splnění své oznamovací povinnosti v rámci náležité péče podle této směrnice na svých internetových stránkách každoročně zveřejňovat výkaz za účetní období v jazyce obvyklém v oblasti mezinárodního obchodu.

- (45) Aby se usnadnilo dodržování požadavků náležitě péče ze strany společností prostřednictvím jejich řetězce činností a aby se omezilo přesouvání zátěže spojené s dodržováním předpisů na obchodní partnery z řad malých a středních podniků, měla by Komise po konzultaci s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami poskytnout pokyny ohledně vzorových smluvních ustanovení.
- (46) Za účelem poskytování podpory a praktických nástrojů společnostem nebo orgánům členských států ohledně toho, jak by společnosti měly plnit své povinnosti náležitě péče, by Komise měla vydávat pokyny, včetně pokynů pro konkrétní odvětví nebo konkrétní nepříznivé dopady, nebo pokud jde o vzájemné působení této směrnice a jiných legislativních aktů Unie, které sledují stejné cíle a stanoví širší nebo konkrétnější povinnosti, a opírat se přitom o příslušné mezinárodní pokyny a normy a konzultace s členskými státy a zúčastněnými stranami, Agenturou Evropské unie pro základní práva, Evropskou agenturou pro životní prostředí a případně s mezinárodními subjekty s odbornými znalostmi v oblasti náležitě péče.
- (47) Ačkoli malé a střední podniky nejsou do oblasti působnosti této směrnice zahrnuty, mohly by být jejími ustanoveními ovlivněny jako dodavatelé nebo subdodavatelé (přímí či nepřímí obchodní partneři) společností, které do oblasti působnosti této směrnice spadají. Cílem je nicméně zmírnit finanční nebo administrativní zátěž malých a středních podniků, z nichž mnohé se už nyní potýkají s dopady celosvětové hospodářské a zdravotní krize. S cílem podpořit malé a střední podniky by členské státy měly jednotlivě nebo společně zřídit a provozovat specializované internetové stránky, portály nebo platformy k poskytování informací a podpory společnostem a rovněž by mohly malé a střední podniky podporovat finančně a pomáhat jim při budování kapacit. Společnosti, jejichž obchodním partnerem je malý nebo střední podnik, se rovněž vybízejí, aby tyto podniky podporovaly v dodržování opatření náležitě péče v případě, že by takové požadavky ohrozily životaschopnost daného malého nebo středního podniku, a aby vůči malým a středním podnikům uplatňovaly spravedlivé, odpovídající, nediskriminační a přiměřené požadavky.

- (48) Za účelem doplnění podpory malých a středních podniků ze strany členských států může Komise vycházet ze stávajících nástrojů, projektů a dalších opatření Unie, které pomáhají s prováděním náležité péče v Unii a ve třetích zemích. Může zavést nová podpůrná opatření, která podpoří společnosti, včetně malých a středních podniků, pokud jde o požadavky náležité péče, a to včetně střediska pro sledování transparentnosti řetězce činností a usnadnění společných iniciativ zúčastněných stran.
- (49) Komise by mohla doplnit podpůrná opatření členských států na základě stávajících opatření Unie s cílem podpořit hospodářské subjekty na začátku řetězce při budování kapacit pro účinnou prevenci a zmírňování nepříznivých dopadů jejich činností a obchodních vztahů na lidská práva a životní prostředí, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována výzvám, jimž čelí drobní zemědělci. Unie a členské státy jsou v oblastech svých příslušných pravomocí vybízeny k tomu, aby využívaly nástroje pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci určené na pomoc vládám třetích zemí a hospodářským subjektům ze třetích zemí na začátku řetězce, které se zaměří na nepříznivé dopady jejich činností a obchodních vztahů na začátku řetězce na lidská práva a životní prostředí. To by mohlo zahrnovat spolupráci na řešení základních příčin nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí s vládami partnerských zemí, místním soukromým sektorem a zúčastněnými stranami.
- (50) Aby se zajistilo, že tato směrnice účinně přispěje k boji proti změně klimatu, měly by společnosti přijmout plán zajišťující, že obchodní model a strategie dané společnosti budou slučitelné s přechodem na udržitelné hospodářství a s omezením globálního oteplování na 1,5 °C v souladu s Pařížskou dohodou. V případě, že změna klimatu je nebo měla být identifikována jako hlavní riziko pro činnosti společnosti nebo jako jejich hlavní dopad, měla by společnost zahrnout do svého plánu cíle snížení emisí skleníkových plynů.
- (51) [...]

- (52) S cílem umožnit účinný dohled a případně vymáhání této směrnice ve vztahu ke společnostem ze třetích zemí, by tyto společnosti měly v Unii jmenovat zplnomocněného zástupce disponujícího dostatečným pověřením a poskytovat informace týkající se jejich zplnomocněných zástupců. Zplnomocněný zástupce by měl mít možnost působit také jako kontaktní osoba, jsou-li splněny příslušné požadavky této směrnice. Pokud společnost ze třetí země zplnomocněného zástupce nejmenuje, měly by být k vymáhání této povinnosti, především jmenovat právnickou nebo fyzickou osobu v jednom z členských států, v nichž daná společnost působí, v souladu s rámcem pro vymáhání stanoveným ve vnitrostátním právu příslušné všechny členské státy, v nichž daná společnost působí. Členské státy, které takové vymáhání zahájí, by měly informovat orgány dohledu dalších členských států prostřednictvím evropské sítě orgánů dohledu, tak aby nedošlo k vymáhání ze strany jiných členských států.
- (53) Aby se zajistilo sledování správného provádění povinností společností týkajících se náležité péče a řádné prosazování této směrnice, měly by členské státy určit jeden nebo více vnitrostátních orgánů dohledu. Tyto orgány dohledu by měly být veřejného charakteru, měly by být nezávislé na společnostech spadajících do oblasti působnosti této směrnice nebo jiných tržních zájmech a neměly by být ve střetu zájmů. Členské státy by měly zajistit vhodné financování příslušného orgánu v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Měly by být oprávněny provádět šetření z vlastního podnětu nebo na základě opodstatněných obav vznesených podle této směrnice. Pokud existují příslušné orgány podle odvětvových právních předpisů, mohly by členské státy určit tyto orgány jako odpovědné za uplatňování této směrnice v oblastech jejich působnosti. Mohly by určit orgány pro dohled nad regulovanými finančními podniky také jako orgány dohledu pro účely této směrnice.

(54) V zájmu zajištění účinného prosazování vnitrostátních opatření, kterými se provádí tato směrnice, by členské státy měly stanovit odrazující, přiměřené a účinné sankce za jejich porušení. Aby byl tento sankční režim účinný, měly by sankce ukládané vnitrostátními orgány dohledu zahrnovat peněžité sankce. Členské státy by měly zajistit, aby peněžité sankce byla úměrná celosvětovému čistému obratu společnosti v době, kdy je ukládána. To by však nemělo pro členské státy znamenat povinnost, aby peněžitou sankci zakládaly ve všech případech pouze na čistém obratu společnosti. Členské státy by měly mít flexibilitu k tomu, aby sankci založily také na dalších kritériích, jako je ekonomická situace společnosti. Měly by v souladu s vnitrostátním právem rozhodnout, zda by sankce měly ukládat orgány dohledu přímo, ve spolupráci s dalšími orgány, nebo prostřednictvím dožádání u příslušných soudních orgánů. Aby byl zajištěn veřejný dohled nad uplatňováním pravidel stanovených v této směrnici, měla by být rozhodnutí orgánů dohledu obsahující sankce uložené společností za nedodržení ustanovení vnitrostátního práva provádějícího tuto směrnici zveřejněna, zaslána evropské síti orgánů dohledu a zůstat veřejně dostupná nejméně po dobu tří let. Zveřejněné rozhodnutí nesmí obsahovat žádné osobní údaje v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁴⁷. Zveřejnění názvu společnosti je přípustné i v případě, že obsahuje jméno fyzické osoby.

⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (55) K zajištění jednotného uplatňování a prosazování vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice by vnitrostátní orgány dohledu měly spolupracovat a koordinovat svou činnost. Za tímto účelem by Komise měla zřídit evropskou síť orgánů dohledu a orgány dohledu by si měly vzájemně pomáhat při plnění svých úkolů a poskytovat si vzájemnou pomoc.
- (56) S cílem zajistit účinné odškodnění poškozených nepříznivými dopady by členské státy měly mít povinnost stanovit pravidla upravující občanskoprávní odpovědnost společností za škodu způsobenou fyzické nebo právnické osobě, jestliže společnost úmyslně nebo z nedbalosti nepředehla potenciálním nepříznivým dopadům a nezmírnila je nebo neodstranila skutečné dopady a neminimalizovala jejich rozsah, v důsledku čehož vznikla fyzické nebo právnické osobě škoda. Škodu způsobenou na chráněných právních zájmech osoby je třeba chápat v souladu s vnitrostátním právem, například smrt, fyzická nebo psychická újma, zbavení osobní svobody, ztráta lidské důstojnosti nebo škoda na majetku dané osoby. Podmínku, že škoda musí být způsobena určité osobě v důsledku toho, že společnost nesplnila povinnost řešit nepříznivý dopad, pokud je cílem práva, zákazu nebo povinnosti vyjmenovaných v příloze I, jejichž porušení má za následek nepříznivý dopad, který měl být řešen, ochrana fyzické nebo právnické osoby, jíž je škoda způsobena, je třeba chápat tak, že nezahrnuje nepřímou škodu (způsobenou nepřímo jiným osobám, které nejsou poškozeny nepříznivými dopady a které nejsou právy, zákazy nebo povinnostmi vyjmenovanými v příloze I chráněny). Pokud například zaměstnanec společnosti utrpěl škodu v důsledku porušení bezpečnostních norem na pracovišti ze strany společnosti, neměla by mít osoba, která tomuto zaměstnanci pronajímá bydlení, možnost uplatnit vůči dané společnosti nárok na náhradu ekonomické ztráty způsobené tím, že dotyčný zaměstnanec není schopen platit nájemné. Tato směrnice neupravuje příčinnou souvislost s výjimkou toho, že společnosti by neměly nést odpovědnost, pokud škodu způsobili pouze obchodní partneři v jejich řetězci činností (případ „jsou přímo spojeny“). Poškození by měli mít právo na odškodnění v plné výši v souladu s vnitrostátním právem a v souladu s touto společnou zásadou. Odrazování prostřednictvím odškodnění (tj. odškodnění s represivní funkcí) nebo jakákoli jiná forma nadměrného odškodnění by měly být zakázány.

- (57) Společnost by neměla nést odpovědnost za škodu, která by ve stejném rozsahu vznikla, i kdyby společnost učinila opatření v souladu s touto směrnicí. Vzhledem k tomu, že by nepříznivé dopady měly být seřazeny dle závažnosti a pravděpodobnosti a řešeny postupně, pokud není možné je všechny řešit současně a v plném rozsahu, neměla by společnost nést odpovědnost za škody vyplývající z méně významných nepříznivých dopadů, které dosud nebyly řešeny. V rámci posuzování toho, zda společnost porušila povinnost přiměřeným způsobem řešit identifikované nepříznivé dopady, by však měla být při zjišťování naplnění podmínek pro její odpovědnost posuzována správnost jejího seřazení nepříznivých dopadů dle priority.
- (58) Režim odpovědnosti neupravuje, kdo by měl prokázat, zda bylo jednání společnosti za daných okolností přiměřené, a proto je tato otázka ponechána na vnitrostátním právu. Tato směrnice rovněž neupravuje, kdo může uplatňovat nárok u vnitrostátních soudů a za jakých podmínek lze zahájit občanskoprávní řízení, proto je tato otázka ponechána na vnitrostátním právu. Členské státy mohou například rozhodnout, že uplatnit nárok u vnitrostátních soudů může pouze poškozený nebo že jménem poškozeného může nárok uplatnit organizace občanské společnosti, odborová organizace nebo jiný právní subjekt.

- (59) Pokud jde o pravidla občanskoprávní odpovědnosti, občanskoprávní odpovědností společnosti za škody vzniklé v důsledku toho, že neprovedla dostatečně náležitou péči, by neměla být dotčena občanskoprávní odpovědnost jejích dceřiných společností ani příslušná občanskoprávní odpovědnost přímých a nepřímých obchodních partnerů v řetězci činností. Pokud společnost škodu způsobila společně se svou dceřinou společností nebo obchodním partnerem, měla by nést s touto příslušnou dceřinou společností nebo obchodním partnerem odpovědnost společně a nerozdílně. Tím není dotčeno vnitrostátní právo upravující podmínky společné a nerozdílné odpovědnosti a regresní právo v případě, že odškodnění v plné výši poskytne jedna ze společně a nerozdílně odpovědných stran.
- (59a) Pravidly občanskoprávní odpovědnosti podle této směrnice by neměla být dotčena pravidla Unie nebo členských států týkající se občanskoprávní odpovědnosti v souvislosti s nepříznivými dopady na lidská práva nebo nepříznivými dopady na životní prostředí, která stanoví odpovědnost v situacích, na něž se tato směrnice nevztahuje, nebo která odpovědnost stanoví přísněji než tato směrnice. Za přísnější režim odpovědnosti by měl rovněž být pokládán vnitrostátní režim občanskoprávní odpovědnosti, který nestanoví výjimky obsažené v této směrnici, jako je seřazení nepříznivých dopadů dle priority.
- (60) Pokud jde o občanskoprávní odpovědnost vyplývající z nepříznivých dopadů na životní prostředí, mohou osoby, které utrpěly škodu, požadovat náhradu škody podle této směrnice i v případech, kdy se jejich nároky překrývají s nároky v oblasti lidských práv.

- (61) Aby se zajistilo, že poškození jednáním, které porušuje lidská práva a poškozuje životní prostředí, mohou podat žalobu na náhradu škody a požadovat odškodnění za způsobenou škodu, pokud společnost úmyslně nebo z nedbalosti nesplnila povinnosti náležité péče vyplývající z této směrnice, měla by tato směrnice vyžadovat, aby členské státy zajistily, že ustanovení vnitrostátního práva, kterými se provádí režim občanskoprávní odpovědnosti stanovený v této směrnici, budou povinně uplatňována v případech, kdy právem rozhodným pro nároky za tímto účelem není právo členského státu, jak by tomu mohlo být například v souladu s pravidly mezinárodního práva soukromého, pokud ke škodě dojde ve třetí zemi. To znamená, že členské státy mohou při provádění režimu občanskoprávní odpovědnosti stanoveného v této směrnici a při volbě způsobů, jak kýženého výsledku dosáhnout, rovněž zohlednit všechna související vnitrostátní pravidla, včetně požadavků týkajících se toho, která fyzická nebo právnická osoba může uplatnit nárok, promlčecích lhůt, námitek a obhajoby a výpočtu výše odškodnění, a to v rozsahu nezbytném pro zajištění ochrany poškozených a zásadním pro ochranu veřejných zájmů členských států, jako například jejich politického, společenského a hospodářského uspořádání.
- (62) Režimem občanskoprávní odpovědnosti podle této směrnice by neměla být dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES⁴⁸. Tato směrnice by neměla bránit členským státům v tom, aby společnostem ukládaly další přísnější povinnosti nebo aby jinak přijímaly další opatření, která mají stejné cíle jako směrnice 2004/35/ES.

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

- (63) Touto směrnicí není dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU⁴⁹, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU⁵⁰ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU⁵¹. Podle uvedených směrnic mohou veřejní zadavatelé a zadavatelé zejména vyloučit z účasti v zadávacím řízení nebo případně v koncesním řízení jakýkoli hospodářský subjekt, mohou-li jakýmikoli vhodnými prostředky prokázat jakékoli porušení příslušných povinností v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva, včetně povinností vyplývajících z některých mezinárodních dohod ratifikovaných všemi členskými státy a uvedených ve zmíněných směrnicích, nebo že se hospodářský subjekt dopustil vážného profesního pochybení, což zpochybňuje jeho důvěryhodnost, nebo jim takové vyloučení může členský stát nařídit.
- (64) [...]
- (65) Osoby, které pracují pro společnosti, na něž se vztahují povinnosti náležité péče podle této směrnice, nebo které jsou s těmito společnostmi v kontaktu v souvislosti se svými pracovními činnostmi, mohou hrát klíčovou úlohu při odhalování případů porušení pravidel této směrnice. Mohou tak pomoci předcházet těmto porušením, odrazovat od nich a posílit prosazování této směrnice. Na oznamování všech porušení této směrnice a na ochranu osob oznamujících taková porušení by se proto měla vztahovat směrnice (EU) 2019/1937.

⁴⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁵⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1).

- (66) Za účelem upřesnění informací, které by společnosti, na něž se nevztahují požadavky na podávání zpráv podle ustanovení o podávání zpráv podniků o udržitelnosti podle směrnice 2013/34/EU, měly sdělovat o záležitostech, na něž se vztahuje tato směrnice, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o stanovení dodatečných pravidel týkajících se obsahu a kritérií tohoto podávání zpráv, v nichž by měly být upřesněny informace o popisu náležité péče, potenciálních a skutečných dopadech a opatřeních přijatých v souvislosti s těmito dopady. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁵². Zejména pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (67) Tato směrnice by se měla uplatňovat v souladu s předpisy Unie na ochranu údajů a podle práva na ochranu soukromí a osobních údajů zakotveného v člancích 7 a 8 Listiny základních práv Evropské unie. Veškeré zpracování osobních údajů podle této směrnice musí být prováděno v souladu s nařízením (EU) 2016/679 včetně požadavků na účelové omezení, minimalizaci údajů a omezení uložení.
- (68) V souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725⁵³ byl konzultován evropský inspektor ochrany údajů, který vydal stanovisko dne ... 2022.
- (69) [...]

⁵² Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁵³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

(70) Komise by měla posoudit a podat zprávu o tom, zda by na seznam odvětví s velkým dopadem, na něž se vztahuje tato směrnice, měla být doplněna nová odvětví s cílem uvést jej do souladu s pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj nebo s ohledem na jasné důkazy o pracovním vykořisťování, porušování lidských práv nebo nových environmentálních hrozbách, zda by měl být seznam příslušných mezinárodních úmluv uvedených v této směrnici změněn, zejména s ohledem na mezinárodní vývoj, nebo zda by ustanovení o náležitě péči podle této směrnice měla být rozšířena na nepříznivé dopady na klima. Komise by měla dále posoudit, zda je třeba revidovat kritéria a prahové hodnoty používané pro vymezení oblasti působnosti této směrnice, zda by měly být zahrnuty i jiné právnické osoby, nebo zda je třeba revidovat definici „řetězce činností“, včetně poskytování investic regulovanými finančními podniky **nebo poskytování finančních služeb ve smyslu této směrnice regulovanými finančními podniky, bez ohledu na rozhodnutí daného členského státu uplatňovat tuto směrnici na poskytování finančních služeb regulovanými finančními podniky.**

(71) Jelikož cíle této směrnice, totiž lepšího využívání potenciálu jednotného trhu s cílem přispět k přechodu na udržitelné hospodářství a k udržitelnému rozvoji prostřednictvím prevence a zmírňování potenciálních nebo skutečných nepříznivých dopadů na lidská práva a životní prostředí v řetězcích činností společností, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni jednotlivých členských států jednajících nekoordinovaným způsobem, nýbrž vzhledem k rozsahu a účinkům opatření jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie. Řešené problémy a jejich příčiny totiž dosahují nadnárodního rozměru, neboť mnoho společností působí v celé Unii nebo celosvětově a jejich hodnotové řetězce zasahují do dalších členských států a třetích zemí. Navíc hrozí, že opatření jednotlivých členských států budou neúčinná a povedou k roztržičnosti vnitřního trhu. Unie proto může přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět

1. Tato směrnice stanoví pravidla týkající se
 - a) povinností společností ohledně skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů na lidská práva a nepříznivých dopadů na životní prostředí souvisejících s jejich vlastními činnostmi, činnostmi jejich dceřiných společností a s činnostmi prováděnými jejich obchodními partnery v řetězci činností společností;
 - b) odpovědnosti za porušení výše uvedených povinností a
 - c) povinnosti přijmout plán k zajištění slučitelnosti obchodního modelu a strategie dané společnosti s přechodem na udržitelné hospodářství a s omezením globálního oteplování na 1,5 °C.
2. Tato směrnice nesmí být důvodem pro snížení úrovně ochrany lidských práv, životního prostředí nebo klimatu stanovené právními předpisy členských států v době přijetí této směrnice.
3. Touto směrnicí nejsou dotčeny povinnosti v oblasti lidských práv, ochrany životního prostředí a změny klimatu vyplývající z jiných legislativních aktů Unie. Jsou-li ustanovení této směrnice v rozporu s ustanovením jiného legislativního aktu Unie, který sleduje stejné cíle a stanoví širší nebo konkrétnější povinnosti, ustanovení tohoto jiného legislativního aktu Unie mají v rozsahu příslušného rozporu přednost a použijí se na tyto konkrétní povinnosti.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na společnosti založené v souladu s právními předpisy některého z členských států, které splňují jednu z těchto podmínek:
 - a) společnost měla v posledním účetním období, za které byla nebo měla být přijata roční účetní závěrka, v průměru více než 500 zaměstnanců a měla čistý celosvětový obrat vyšší než 150 milionů EUR;
 - b) společnost nedosáhla prahových hodnot podle písmene a), avšak v posledním účetním období, za které byla nebo měla být přijata roční účetní závěrka, měla v průměru více než 250 zaměstnanců a čistý celosvětový obrat vyšší než 40 milionů EUR za předpokladu, že alespoň 20 milionů EUR bylo dosaženo v jednom nebo více z těchto odvětví spojených s příslušnou statistickou klasifikací ekonomických činností zavedenou nařízením (ES) č. 1893/2006, jak jsou vyjmenována v příloze II:
 - i) výroba textilií, usní a souvisejících výrobků (včetně obuvi), velkoobchod s textilem, oděvy a obuví;
 - ii) zemědělství, lesnictví, rybolov (včetně akvakultury), výroba potravinářských výrobků a nápojů a velkoobchod se zemědělskými surovinami, živými zvířaty, dřevem, potravinami a nápoji nebo

iii) těžba nerostných surovin bez ohledu na to, odkud jsou těženy (včetně ropy, zemního plynu, černého uhlí, hnědého uhlí, kovů a kovových rud, jakož i všech ostatních nekovových minerálů a produktů dobývání), výroba výrobků ze základních kovů, ostatních nekovových minerálních výrobků a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení) a velkoobchod s nerostnými surovinami, základními minerálními výrobky a meziprodukty (včetně kovů a kovových rud, stavebních materiálů, paliv, chemických látek a jiných meziproduktů).

2. Tato směrnice se dále vztahuje na společnosti, které byly založeny v souladu s právními předpisy třetí země a které splňují jednu z těchto podmínek:

- a) vytvořily v Unii v účetním období předcházejícím poslednímu účetnímu období čistý obrat vyšší než 150 milionů EUR, nebo
- b) vytvořily v Unii v účetním období předcházejícím poslednímu účetnímu období čistý obrat vyšší než 40 milionů EUR, avšak nejvýše 150 milionů EUR za předpokladu, že alespoň 20 milionů EUR bylo dosaženo v jednom nebo více odvětvích uvedených v odst. 1 písm. b).

3. Pro účely odstavce 1 se počet zaměstnanců na částečný úvazek vypočítá na základě ekvivalentu plného pracovního úvazku. Zaměstnanci agentur práce se zahrnou do výpočtu počtu zaměstnanců stejným způsobem, jako by po stejnou dobu byli přímými zaměstnanci společnosti.

3a. Tato směrnice se na společnost vztahuje, pokud společnost podmínky stanovené v odstavci 1 nebo 2 splňuje po dvě po sobě jdoucí účetní období.

4. Pokud jde o společnosti uvedené v odstavci 1, členský stát, v němž má společnost své sídlo, je členským státem příslušným k úpravě záležitostí, na něž se vztahuje tato směrnice.
5. Pokud jde o společnosti uvedené v odstavci 2, členským státem příslušným k regulaci záležitostí, na něž se vztahuje tato směrnice, je členský stát, v němž má společnost pobočku. Pokud společnost nemá pobočku v žádném členském státě nebo má pobočky v různých členských státech, je členským státem příslušným k regulaci záležitostí, na něž se vztahuje tato směrnice, členský stát, v němž společnost dosáhla většiny svého čistého obrátu v Unii za účetní období předcházející poslednímu účetnímu období.
6. Členské státy se mohou rozhodnout uplatňovat tuto směrnici na instituce penzijního pojištění, které jsou považovány za systémy sociálního zabezpečení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004⁵⁴ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009⁵⁵. Rozhodne-li se členský stát tuto směrnici na takové instituce penzijního pojištění uplatňovat, považují se tyto instituce penzijního pojištění za regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv).
7. Tato směrnice se neuplatní na finanční produkty vyjmenované v čl. 2 bodu 12 písm. b) a f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088⁵⁶.
- 8. Členské státy se mohou rozhodnout uplatňovat tuto směrnici na regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv), a to i ve vztahu k jejich obchodním partnerům, jimž tyto regulované finanční podniky poskytují služby uvedené v čl. 3 písm. g).**

⁵⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁵⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1).

⁵⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1).

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se použijí následující definice:

- a) „společností“ se rozumí:
- i) právnická osoba, která má jednu z právních forem uvedených v příloze I směrnice 2013/34/EU;
 - ii) právnická osoba založená v souladu s právem třetí země ve formě srovnatelné s těmi, které jsou uvedeny v příloze I směrnice 2013/34/EU;
 - iii) právnická osoba založená v jedné z právních forem uvedených v příloze II směrnice 2013/34/EU nebo v souladu s právem třetí země ve formě srovnatelné s těmi, které jsou uvedeny v příloze II zmíněné směrnice, pokud je tato právnická osoba tvořena výlučně podniky, které mají jednu z právních forem uvedených v bodech i) a ii);

- iv) regulovaný finanční podnik, bez ohledu na jeho právní formu, který je
- úvěrovou institucí ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013⁵⁷, investičním podnikem ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU⁵⁸,
 - správcem alternativních investičních fondů ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU⁵⁹, včetně správce fondu EuVECA podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013⁶⁰, správce fondu EuSEF podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 346/2013⁶¹ a správce fondu ELTIF podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/760⁶²,

⁵⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁵⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁵⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech rizikového kapitálu (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 1).

⁶¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 346/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech sociálního podnikání (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 18).

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/760 ze dne 29. dubna 2015 o evropských fondech dlouhodobých investic (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 98).

- správcovskou společností subjektu kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES⁶³,
- pojišťovnou ve smyslu čl. 13 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES⁶⁴,
- zajišťovnou ve smyslu čl. 13 bodu 4 směrnice 2009/138/ES,
- institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění spadající do oblasti působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341⁶⁵ v souladu s článkem 2 uvedené směrnice, ledaže se členský stát rozhodl uvedenou směrnicí v souladu s jejím článkem 5 na tuto instituci zcela nebo částečně neuplatňovat;

⁶³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁶⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁶⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341 ze dne 14. prosince 2016 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění (IZPP) a dohledu nad nimi (Úř. věst. L 354, 23.12.2016, s. 37).

- ústřední protistranou ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012⁶⁶,
- centrálním depozitářem cenných papírů ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014⁶⁷,
- zvláštní účelovou jednotkou v oblasti pojištění či zajištění schválenou v souladu s článkem 211 směrnice 2009/138/ES,
- „sekuritizační jednotkou pro speciální účel“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402⁶⁸,

⁶⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁶⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 ze dne 23. července 2014 o zlepšení vypořádání obchodů s cennými papíry v Evropské unii a centrálních depozitářích cenných papírů a o změně směrnic 98/26/ES a 2014/65/EU a nařízení (EU) č. 236/2012 (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁶⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2402 ze dne 12. prosince 2017, kterým se stanoví obecný rámec pro sekuritizaci a vytváří se zvláštní rámec pro jednoduchou, transparentní a standardizovanou sekuritizaci a kterým se mění směrnice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 347, 28.12.2017, s. 35).

- pojišťovací holdingovou společností ve smyslu čl. 212 odst. 1 písm. f) směrnice 2009/138/ES nebo smíšenou finanční holdingovou společností ve smyslu čl. 212 odst. 1 písm. h) směrnice 2009/138/ES, která je součástí pojišťovací skupiny, jež podléhá dohledu nad skupinou podle článku 213 uvedené směrnice, a která není vyloučena z dohledu nad skupinou podle čl. 214 odst. 2 směrnice 2009/138/ES,
- platební institucí ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366⁶⁹,
- institucí elektronických peněz ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES⁷⁰,
- poskytovatelem služeb skupinového financování ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1503⁷¹,
- poskytovatelem služeb souvisejících s kryptoaktivy ve smyslu čl. 3 odst. 1 bodu 8 [návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o trzích s kryptoaktivy a o změně směrnice (EU) 2019/1937⁷²], pokud poskytuje jednu nebo více služeb souvisejících s kryptoaktivy ve smyslu čl. 3 odst. 1 bodu 9 [návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o trzích s kryptoaktivy a o změně směrnice (EU) 2019/1937];

⁶⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, o změně směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a o zrušení směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁷⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o omezitelném dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁷¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1503 ze dne 7. října 2020 o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky a o změně nařízení (EU) 2017/1129 a směrnice (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L 347, 20.10.2020, s. 1).

⁷² COM(2020) 593 final.

- b) „nepříznivým dopadem na životní prostředí“ se rozumí dopad na životní prostředí vyplývající z porušení některého ze zákazů a povinností vyjmenovaných v příloze I části II;
- c) „nepříznivým dopadem na lidská práva“ se rozumí dopad na osoby vyplývající z
- i) porušení některého z lidských práv uvedených v příloze I části I oddíle 1, neboť tato práva jsou zakotvena v mezinárodních nástrojích vyjmenovaných v příloze I části I oddíle 2,
 - ii) porušení některého z lidských práv neuvedených v příloze I části I oddíle 1, avšak zahrnutých v nástrojích v oblasti lidských práv vyjmenovaných v příloze I části I oddíle 2, pokud:
 - toto právo může porušit společnost nebo právní subjekt jiný než členský stát či třetí země nebo jejich nebo jejich orgány,
 - toto porušení lidského práva přímo poškozují právní zájem chráněný v nástrojích v oblasti lidských práv vyjmenovaných v příloze I části I oddíle 2 a
 - společnost mohla s ohledem na okolnosti konkrétního případu, včetně povahy a rozsahu své obchodní činnosti a svého řetězce činností, charakteristik hospodářského odvětví a zeměpisných a provozních souvislostí, porušení lidského práva ve své činnosti, činnosti dceřiných společností nebo obchodních partnerů přiměřeně identifikovat;

- ca) „nepříznivým dopadem“ se rozumí nepříznivý dopad na životní prostředí a nepříznivý dopad na lidská práva;
- d) „dceřinou společností“ se rozumí právnická osoba, jejímž prostřednictvím se vykonává činnost „ovládaného podniku“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES⁷³;
- e) „obchodním partnerem“ se rozumí právní subjekt,
 - i) s nímž má společnost obchodní dohodu týkající se jejích činností, výrobků nebo služeb nebo jemuž poskytuje služby podle písmene g) (dále jen „přímý obchodní partner“), nebo
 - ii) jenž není přímým obchodním partnerem, ale vykonává obchodní činnosti související s činnostmi, výrobky nebo službami společnosti (dále jen „nepřímý obchodní partner“);
- ea) „obchodním vztahem“ se rozumí vztah společnosti s jejím obchodním partnerem;
- f) [...]
- g) „řetězcem činností“ se rozumí:
 - i) činnosti předcházejících (upstream) obchodních partnerů společnosti, které souvisejí s výrobou zboží nebo poskytováním služeb společností, včetně návrhu, těžby, zpracování, přepravy, skladování a dodávání surovin, výrobků nebo částí výrobků a vývoje daného výrobku nebo služby, a

⁷³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na transparentnost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 38).

- ii) činnosti následujících (downstream) obchodních partnerů společnosti, které souvisejí s distribucí, přepravou, skladováním a likvidací daného výrobku, včetně demontáže, recyklace, kompostování nebo skládkování, pokud obchodní partneři tyto činnosti provádějí pro danou společnost nebo jejím jménem, s vyloučením likvidace výrobků spotřebiteli a distribuce, přepravy, skladování a likvidace výrobku, který podléhá kontrole vývozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 nebo kontrole vývozu zbraní, střeliva nebo vojenského materiálu, poté co je vývoz daného výrobku povolen.

Pokud jde o regulované finanční podniky ve smyslu písm. a) bodu iv) a **při dodržení ustanovení čl. 2 odst. 8**, zahrnuje „řetězec činností“ **rovněž** [...] činnosti:

- i) právních subjektů, které jsou přímými příjemci úvěrů, poskytování záruk a příslibů od regulovaného finančního podniku;
- ii) pojistníků a pojištěných subjektů na základě pojistných smluv uzavřených s regulovaným finančním podnikem;
- iii) právních subjektů postupujících riziko na základě zajistné smlouvy a institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění, kterým je poskytováno krytí na základě zajistné smlouvy, jež jsou uzavřeny s regulovaným finančním podnikem;
- iv) dceřiných společností právních subjektů uvedených v bodech i) až iii), jež mají prospěch ze služby uvedené v bodech i) až iii) a jejichž činnosti jsou s danou službou spojeny.

Řetězec činností regulovaných finančních podniků ve smyslu písm. a) bodu iv) poskytujících tyto služby nezahrnuje malé a střední podniky, fyzické osoby ani domácnosti, jimž jsou tyto služby poskytovány;

- h) „ověřováním nezávislou třetí stranou“ se rozumí ověřování, zda společnost nebo částí jejího řetězce činností dodržují požadavky v oblasti lidských práv a životního prostředí vyplývající z ustanovení této směrnice, prováděné odborníkem, který je na společnosti nezávislý, bez jakéhokoli střetu zájmů, má zkušenosti a odbornou způsobilost v záležitostech životního prostředí a lidských práv a odpovídá za kvalitu a spolehlivost ověření;
- i) „malými a středními podniky“ se rozumí mikropodniky, malé a střední podniky bez ohledu na jejich právní formu, které nejsou součástí velké skupiny, jak jsou tyto pojmy definovány v čl. 3 odst. 1, 2, 3 a 7 směrnice 2013/34/EU;

- j) „iniciativou odvětví“ se rozumí kombinace dobrovolných postupů, nástrojů a mechanismů náležité péče v řetězci činností, včetně ověřování nezávislými třetími stranami, vyvinuté a kontrolované vládami, průmyslovými sdruženími nebo seskupeními zainteresovaných organizací;
- k) „zplnomocněným zástupcem“ se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která má bydliště nebo sídlo v Unii a která má od společnosti ve smyslu písm. a) bodu ii) pověření jednat jejím jménem, pokud jde o plnění povinností této společnosti podle této směrnice;
- l) „závažným nepříznivým dopadem“ se rozumí nepříznivý dopad, který je svou povahou obzvláště významný nebo který postihuje velký počet osob či velkou oblast životního prostředí nebo u kterého je obnovení stavu, který existoval před tímto nepříznivým dopadem, obzvláště obtížné;

- m) „čistým obratem“ se rozumí
- i) „čistý obrat“ ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice 2013/34/EU, nebo
 - ii) pokud společnost používá mezinárodní účetní standardy přijaté na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002⁷⁴ nebo je společností ve smyslu písm. a) bodu ii), výnosy podle definice rámce účetního výkaznictví nebo ve smyslu tohoto rámce, na jehož základě je sestavena účetní závěrka společnosti;
- n) „zúčastněnými stranami“ se rozumí zaměstnanci společnosti, zaměstnanci jejích dceřiných společností, odborové organizace a zástupci zaměstnanců, spotřebitelé a další osoby, skupiny, komunity nebo subjekty, jejichž práva nebo zájmy jsou nebo by mohly být dotčeny výrobky, službami nebo činnostmi této společnosti, jejích dceřiných společností a jejích obchodních partnerů, včetně organizací občanské společnosti, vnitrostátních institucí zabývajících se lidskými právy a životním prostředím a obránců lidských práv a životního prostředí;
- o) [...]
- p) [...]
- q) „vhodnými opatřeními“ se rozumí opatření, která mohou dosáhnout cílů náležité péče, jsou úměrná stupni závažnosti a pravděpodobnosti nepříznivého dopadu a která je daná společnost přiměřeně schopna provést s přihlédnutím k okolnostem daného případu, včetně povahy a rozsahu své obchodní činnosti a charakteristik daného hospodářského odvětví a konkrétního obchodního partnera.

⁷⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů (Úř. věst. L 243, 11.9.2002, s. 1).

- r) „mateřskou společností“ se rozumí společnost, která ovládá jednu nebo více dceřiných společností ve smyslu písmene d);
- s) „skupinou společností“ se rozumí mateřská společnost a všechny její dceřiné společnosti;
- t) „nápravou“ se rozumí finanční nebo nefinanční odškodnění, které společnost poskytuje osobě nebo osobám dotčeným skutečným nepříznivým dopadem, včetně uvedení dotčené osoby nebo osob nebo životního prostředí do stavu, v němž by se nacházely, kdyby ke skutečnému nepříznivému dopadu nedošlo, a které musí být přiměřené významnosti a rozsahu nepříznivého dopadu a podílu dané společnosti na nepříznivém dopadu;

Článek 4

Náležitá péče

1. Členské státy zajistí, aby společnosti uplatňovaly náležitou péči v oblasti lidských práv a životního prostředí, jak je stanoveno v člancích 5 až 11 (dále jen „náležitá péče“), prováděním těchto opatření:
 - a) začleněním náležité péče do svých politik a systémů řízení rizik v souladu s článkem 5;
 - b) identifikací skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadů v souladu s článkem 6;
 - c) předcházením a zmírňováním potenciálních nepříznivých dopadů a odstraněním a minimalizací rozsahu skutečných nepříznivých dopadů v souladu s články 7 a 8;
 - d) zavedením a udržováním postupu pro podávání stížností v souladu s článkem 9;
 - e) monitorováním účinnosti své politiky a opatření náležité péče v souladu s článkem 10;
 - f) veřejnou komunikací o náležité péči v souladu s článkem 11.
2. Členské státy zajistí, aby pro účely náležité péče byly společnosti oprávněny sdílet zdroje a informace v rámci svých skupin společností a s jinými právními subjekty.
3. Členské státy zajistí, aby společnost nebo jiný právní subjekt neměly povinnost svému obchodnímu partnerovi, který plní povinnosti vyplývající z této směrnice, sdělovat informace, které jsou považovány za obchodní tajemství ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943⁷⁵.

⁷⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

Článek 4a

Náležitá péče na úrovni skupiny

1. Členské státy zajistí, aby mateřské společnosti spadající do působnosti této směrnice mohly plnit povinnosti stanovené v člancích 5 až 11 a v článku 15 jménem společností, které jsou jejich dceřinými společnostmi spadajícími do působnosti této směrnice. Tím není dotčena občanskoprávní odpovědnost dceřiných společností v souladu s článkem 22.
2. Plnění povinností náležité péče mateřskou společností v souladu s odstavcem 1 podléhá všem těmto podmínkám:
 - a) dceřiná společnost poskytuje mateřské společnosti veškeré nezbytné informace a spolupracuje s ní při plnění povinností vyplývajících z této směrnice;
 - b) dceřiná společnost musí patřičně dodržovat politiku náležité péče své mateřské společnosti upravenou odpovídajícím způsobem tak, aby bylo zajištěno plnění povinností stanovených v čl. 5 odst. 1 ve vztahu k dceřiné společnosti;
 - c) dceřiná společnost začlení náležitou péči do všech svých politik a systémů řízení rizik v souladu s článkem 5;
 - d) dceřiná společnost případně usiluje o smluvní záruky v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. b) nebo čl. 8 odst. 3 písm. c);
 - e) dceřiná společnost případně usiluje o uzavření smlouvy s nepřímým obchodním partnerem v souladu s čl. 7 odst. 3 nebo čl. 8 odst. 4;
 - f) dceřiná společnost případně dočasně pozastaví nebo ukončí obchodní vztah v souladu s čl. 7 odst. 5 nebo čl. 8 odst. 6.

Článek 5

Začlenění náležitě péče do politik a systémů řízení rizik společnosti

1. Členské státy zajistí, aby společnosti začlenily náležitou péči do všech svých politik a systémů řízení rizik a zavedly politiku náležitě péče.
 - 1a. Politika náležitě péče musí obsahovat všechny tyto prvky:
 - a) popis přístupu společnosti k náležitě péči, a to i v dlouhodobém horizontu;
 - b) kodex chování popisující pravidla a zásady, jimiž se mají řídit zaměstnanci a dceřiné společnosti dané společnosti, jakož i její přímí nebo nepřímí obchodní partneři společnosti, v příslušných případech v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. b), čl. 7 odst. 3, čl. 8 odst. 3 písm. c) nebo čl. 8 odst. 4, a
 - c) popis postupů zavedených za účelem provádění náležitě péče, včetně opatření přijatých k ověření souladu s kodexem chování a k rozšíření jeho uplatňování na obchodní partnery.
2. Členské státy zajistí, aby společnosti svou politiku náležitě péče aktualizovaly bez zbytečného odkladu po každé významné změně, nejméně však každých 24 měsíců.
3. Členské státy zajistí, aby společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 zavedly opatření uvedená v čl. 4 odst. 1 a dohlížely na ně.

Článek 6

Identifikace skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů

1. Členské státy zajistí, aby společnosti přijaly vhodná opatření k identifikaci skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů vyplývajících z jejich vlastních činností nebo činností jejich dceřiných společností, a pokud souvisejí s jejich řetězcí činností, z činností jejich obchodních partnerů v souladu s odstavci 2, 3 a 4.
 - 1a. Pro účely splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 mohou společnosti zmapovat všechny oblasti svých vlastních činností, činností svých dceřiných společností a v případě souvislosti se svými řetězcí činností činností svých obchodních partnerů. Na základě výsledků tohoto mapování mohou společnosti provést hloubkovou analýzu oblastí, v nichž se nepříznivé dopady ukazují jako nejpravděpodobnější nebo nejvýznamnější.
2. Odchylně od odstavce 1 jsou společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. b) a čl. 2 odst. 2 písm. b) povinny identifikovat pouze skutečné a potenciální nepříznivé dopady relevantní pro příslušné odvětví uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. b).

3. Pokud regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) poskytují služby uvedené v čl. 3 písm. g), identifikace skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů se provede pouze před poskytnutím této služby.
4. Členské státy zajistí, aby pro účely identifikace nepříznivých dopadů uvedených v odstavci 1 – v příslušných případech na základě kvantitativních a kvalitativních informací – byly společnosti oprávněny využít vhodné zdroje, včetně nezávislých zpráv a informací shromážděných postupem pro podávání stížností stanoveným v článku 9. Pokud je to relevantní, společnosti rovněž budou vést konzultace se skupinami, které mohou být případně dotčeny, včetně pracovníků a dalších příslušných zúčastněných stran, s cílem shromáždit informace o skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadech.

Článek 6a

Seřazení identifikovaných skutečných a potenciálních nepříznivých dopadů dle priority

1. Členské státy zajistí, aby společnosti nepříznivé dopady vyplývající z jejich vlastních činností, činností jejich dceřiných společností nebo jejich obchodních partnerů identifikované podle článku 6 seřadily za účelem splnění povinností stanovených v článku 7 nebo 8 dle priority, pokud není možné je všechny řešit současně a v plném rozsahu.
2. Seřazení nepříznivých dopadů dle priority musí být založeno na jejich závažnosti a pravděpodobnosti. Závažnost nepříznivého dopadu se posuzuje na základě jeho vážnosti, počtu osob nebo rozsahu životního prostředí, jež byly dotčeny, a obtížnosti obnovení stavu, který existoval před tímto dopadem.

3. Jakmile jsou nejvýznamnější nepříznivé dopady v souladu s článkem 7 nebo 8 v přiměřené lhůtě vyřešeny, musí společnost řešit méně významné nepříznivé dopady.

Článek 7

Předcházení potenciálním nepříznivým dopadům

1. Členské státy zajistí, aby společnosti přijaly v souladu s odstavci 2, 3, 4 a 5 tohoto článku vhodná opatření s cílem předcházet potenciálním nepříznivým dopadům, které byly nebo měly být identifikovány podle článku 6 a v případě potřeby seřazeny dle priority podle článku 6a, nebo v případě, že jejich předcházení není možné nebo není možné v dané chvíli, s cílem tyto dopady odpovídajícím způsobem zmírnit.

Při určování vhodných opatření podle prvního pododstavce se náležitě zohlední:

- a) zda potenciální nepříznivý dopad způsobuje pouze daná společnost, nebo jej společně způsobuje daná společnost a její dceřiná společnost nebo obchodní partner, nebo jej způsobuje pouze její obchodní partner v řetězci činností;
 - b) zda k potenciálnímu nepříznivému dopadu dochází v činnosti dceřiné společnosti, přímého obchodního partnera nebo nepřímého obchodního partnera a
 - c) schopnost dané společnosti ovlivnit obchodního partnera způsobujícího potenciální nepříznivý dopad.
2. Společnosti jsou povinny v příslušných případech přijmout tato opatření:
 - a) je-li to vzhledem k povaze nebo složitosti opatření požadovaných pro prevenci nezbytné, bez zbytečného odkladu vypracovat a zavést plán preventivních opatření s přiměřenými a jasně vymezenými lhůtami pro opatření a kvalitativními a kvantitativními ukazateli pro měření zlepšení. Plán preventivních opatření bude vypracován po poradě s potenciálně dotčenými zúčastněnými stranami;

- b) usilovat o smluvní záruky od přímého obchodního partnera, že zajistí dodržování kodexu chování společnosti a v případě potřeby také plánu preventivních opatření, a to i s tím, že si od svých partnerů vyžádají odpovídající smluvní záruky v rozsahu, v jakém jsou činnosti těchto partnerů součástí řetězce činností společnosti (vzájemně navazující smlouvy). Po získání takových smluvních záruk se použije odstavec 4;
 - c) provést nezbytné finanční nebo nefinanční investice, například do řídicích nebo výrobních procesů a infrastruktur;
 - d) poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům, které jsou obchodními partnery společnosti, pokud by dodržování kodexu chování nebo použití plánu preventivních opatření ohrozilo životaschopnost takového malého či středního podniku. Cílená a přiměřená podpora může mít podobu financování, jako je přímé financování, půjčky s nízkým úrokem, záruky nepřerušeni dodávek nebo pomoc při zajišťování financování, nebo poradenství, jako je odborná příprava nebo modernizace systémů řízení;
 - e) v souladu s právem Unie, včetně práva hospodářské soutěže, spolupracovat s jinými subjekty, mimo jiné v příslušných případech s cílem zvýšit schopnost společnosti předejít nepříznivému dopadu nebo jej zmírnit, zejména pokud žádné jiné opatření není vhodné nebo účinné.
3. Pokud jde o potenciální nepříznivé dopady, kterým nelze předejít nebo je odpovídajícím způsobem zmírnit pomocí opatření uvedených v odstavci 2, společnost může usilovat o uzavření smlouvy s nepřímým obchodním partnerem s cílem dosáhnout souladu s kodexem chování společnosti nebo s plánem preventivních opatření. Při uzavření takové smlouvy se použije odstavec 4.

4. Smluvní záruky nebo smlouvu musí doplňovat vhodná opatření k ověření jejich dodržování. Pro účely ověření dodržování může společnost odkázat na vhodné iniciativy odvětví nebo ověřování nezávislou třetí stranou.

Jsou-li smluvní záruky získány nebo je-li smlouva uzavřena s malým nebo středním podnikem, musí být použité podmínky spravedlivé, přiměřené a nediskriminační. Pokud jsou opatření k ověření dodržování prováděna ve vztahu k malým a středním podnikům, nese náklady na ověřování nezávislou třetí stranou společnost.

5. Pokud jde o potenciální nepříznivé dopady ve smyslu odstavce 1, kterým nelze předejít nebo je odpovídajícím způsobem zmírnit pomocí opatření uvedených v odstavcích 2, 3 a 4, společnost je v krajním případě povinna zdržet se uzavírání nových nebo rozšiřování stávajících vztahů s obchodním partnerem, v souvislosti s nímž nebo v jehož řetězci činností došlo k výskytu dopadu, a pokud to umožňuje právo, kterým se řídí jejich vztahy, podnikne tyto kroky:

- a) dočasně pozastaví obchodní vztah s ohledem na dotčené činnosti a zároveň bude usilovat o prevenci nebo zmírnění, pokud existuje důvodné očekávání, že toto úsilí bude v krátkodobém horizontu úspěšné. Pokud takové důvodné očekávání neexistuje nebo pokud úsilí nebylo v krátkodobém horizontu úspěšné, společnost obchodní vztah ukončí;
- b) je-li potenciální nepříznivý dopad závažný, ukončí obchodní vztah v souvislosti s dotčenými činnostmi.

Členské státy zajistí, aby ve smlouvách, které se řídí jejich právem, byla k dispozici možnost dočasně pozastavit a ukončit obchodní vztah v souladu s prvním pododstavcem s výjimkou smluv, jež jsou strany povinny uzavřít ze zákona.

6. Odchylně od odstavce 5, pokud regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) poskytují služby uvedené v čl. 3 písm. g), povinnost obchodní vztah dočasně pozastavit nebo ukončit nemají.

Pokud se regulovaný finanční podnik ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) rozhodne, že v souladu s prvním pododstavcem obchodní vztah dočasně nepozastaví nebo neukončí, sleduje potenciální nepříznivý dopad a současně usiluje o prevenci nebo zmírnění.

7. Odchylně od odstavce 5 není společnost povinna ukončit obchodní vztah, pokud:
- a) lze důvodně předpokládat, že by ukončení mělo za následek nepříznivý dopad, který je závažnější než potenciální nepříznivý dopad, jemuž by nebylo možné předejít nebo jej odpovídajícím způsobem zmírnit, nebo
 - b) neexistuje žádná dostupná alternativa k tomuto obchodnímu vztahu, který zajišťuje surovinu, výrobek nebo službu nezbytné pro výrobu zboží nebo poskytování služeb danou společností, a ukončení obchodního vztahu by této společnosti způsobilo podstatnou újmu.

Pokud se společnost rozhodne v souladu s prvním pododstavcem obchodní vztah neukončit, podá příslušnému orgánu dohledu zprávu s řádným zdůvodněním tohoto rozhodnutí.

Společnost potenciální nepříznivý dopad sleduje, pravidelně své rozhodnutí neukončit obchodní vztah přezkoumává a hledá alternativní obchodní vztahy.

8. Povinnost dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah podle odstavce 5 se nevztahuje na obchodní dohody uzavřené společností před uplynutím lhůty pro provedení v souladu s článkem 30 této směrnice.

Článek 8

Odstranění skutečných nepříznivých dopadů

1. Členské státy zajistí, aby společnosti přijaly vhodná opatření k odstranění skutečných nepříznivých dopadů, které byly nebo měly být identifikovány podle článku 6 a v případě potřeby seřazeny dle priority podle článku 6a, v souladu s odstavci 2 až 6 tohoto článku.

Při určování vhodných opatření podle prvního pododstavce se náležitě zohlední:

- a) zda skutečný nepříznivý dopad způsobuje pouze daná společnost, nebo jej společně způsobuje daná společnost a její dceřiná společnost nebo obchodní partner, nebo jej způsobuje pouze její obchodní partner v řetězci činností;
 - b) zda ke skutečnému nepříznivému dopadu došlo v činnosti dceřiné společnosti, přímého obchodního partnera nebo nepřímého obchodního partnera a
 - c) schopnost dané společnosti ovlivnit obchodního partnera způsobujícího skutečný nepříznivý dopad.
2. Pokud nepříznivý dopad nelze odstranit, členské státy zajistí, aby společnosti minimalizovaly rozsah tohoto dopadu.
 3. Společnosti jsou povinny v příslušných případech přijmout tato opatření:
 - a) neutralizovat nepříznivý dopad nebo minimalizovat jeho rozsah. Opatření musí být přiměřené významu a rozsahu nepříznivého dopadu a podílu dané společnosti na nepříznivém dopadu;

- b) je-li to nezbytné vzhledem k tomu, že nepříznivý dopad nelze okamžitě odstranit, bez zbytečného odkladu vypracovat a provést plán nápravných opatření s přiměřenými a jasně vymezenými lhůtami pro opatření a kvalitativními a kvantitativními ukazateli pro měření zlepšení. Plán nápravných opatření bude vypracován po poradě se zúčastněnými stranami;
- c) usilovat o smluvní záruky od přímého obchodního partnera, že zajistí dodržování kodexu chování a v případě potřeby také plánu nápravných opatření, a to i s tím, že si od svých partnerů vyžádají odpovídající smluvní záruky v rozsahu, v jakém jsou součástí řetězce činností (vzájemně navazující smlouvy). Po získání takových smluvních záruk se použije odstavec 5;
- d) provést nezbytné finanční nebo nefinanční investice, například do řídicích nebo výrobních procesů a infrastruktur;
- e) poskytovat cílenou a přiměřenou podporu malým a středním podnikům, které jsou obchodními partnery společnosti, pokud by dodržování kodexu chování nebo použití plánu nápravných opatření ohrozilo životaschopnost takového malého či středního podniku. Cílená a přiměřená podpora může mít podobu financování, jako je přímé financování, půjčky s nízkým úrokem, záruky nepřerušeni dodávek nebo pomoc při zajišťování financování, nebo poradenství, jako je odborná příprava nebo modernizace systémů řízení;
- f) v souladu s právem Unie, včetně práva hospodářské soutěže, spolupracovat s jinými subjekty, mimo jiné v příslušných případech s cílem zvýšit schopnost společnosti odstranit nepříznivý dopad nebo minimalizovat jeho rozsah, zejména pokud žádné jiné opatření není vhodné nebo účinné;
- g) zajistit nápravu pro dotčené osoby a komunitu.

4. Pokud jde o skutečné nepříznivé dopady, které nelze odstranit nebo je odpovídajícím způsobem zmírnit pomocí opatření uvedených v odstavci 3, společnost může usilovat o uzavření smlouvy s nepřímým obchodním partnerem s cílem dosáhnout souladu s kodexem chování společnosti nebo s plánem nápravných opatření. Při uzavření takové smlouvy se použije odstavec 5.

5. Smluvní záruky nebo smlouvu musí doplňovat vhodná opatření k ověření jejich dodržování. Pro účely ověření dodržování může společnost odkázat na vhodné iniciativy odvětví nebo ověřování nezávislou třetí stranou.

Jsou-li smluvní záruky získány nebo je-li smlouva uzavřena s malým nebo středním podnikem, musí být použité podmínky spravedlivé, přiměřené a nediskriminační. Pokud jsou opatření k ověření dodržování prováděna ve vztahu k malým a středním podnikům, nese náklady na ověřování nezávislou třetí stranou společnost.

6. Pokud jde o skutečné nepříznivé dopady ve smyslu odstavce 1, které není možné odstranit nebo jejichž rozsah nelze minimalizovat pomocí opatření uvedených v odstavcích 3, 4 a 5, společnost je v krajním případě povinna zdržet se uzavírání nových nebo rozšiřování stávajících vztahů s obchodním partnerem, v souvislosti s nímž nebo v jehož řetězci činností došlo k výskytu dopadu, a pokud to umožňuje právo, kterým se řídí jejich vztahy, podnikne tyto kroky:

- a) dočasně pozastaví obchodní vztah s ohledem na dotčené činnosti a zároveň bude usilovat o odstranění nebo minimalizaci rozsahu nepříznivého dopadu, pokud existuje důvodné očekávání, že toto úsilí bude v krátkodobém horizontu úspěšné. Pokud takové důvodné očekávání neexistuje nebo pokud úsilí nebylo v krátkodobém horizontu úspěšné, společnost obchodní vztah ukončí;

- b) je-li potenciální nepříznivý dopad závažný, obchodní vztah v souvislosti s dotčenými činnostmi ukončí.

Členské státy zajistí, aby smlouvy, které se řídí jejich právem, mohly stanovit možnost dočasně pozastavit a ukončit obchodní vztah v souladu s prvním pododstavcem s výjimkou smluv, jež jsou strany povinny uzavřít ze zákona.

7. Odchylně od odstavce 6, pokud regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) poskytují služby uvedené v čl. 3 písm. g), povinnost obchodní vztah dočasně pozastavit nebo ukončit nemají.

Pokud se regulovaný finanční podnik ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) rozhodne, že v souladu s prvním pododstavcem obchodní vztah dočasně nepozastaví nebo neukončí, sleduje skutečný nepříznivý dopad a současně usiluje o odstranění nebo minimalizaci rozsahu nepříznivého dopadu.

8. Odchylně od odstavce 6 není společnost povinna ukončit obchodní vztah, pokud:

- a) lze důvodně předpokládat, že by ukončení mělo za následek nepříznivý dopad, který je závažnější než skutečný nepříznivý dopad, jež by nebylo možné odstranit nebo minimalizovat, nebo
- b) neexistuje žádná dostupná alternativa k tomuto obchodnímu vztahu, který zajišťuje surovinu, výrobek nebo službu nezbytné pro výrobu zboží nebo poskytování služeb danou společností, a ukončení obchodního vztahu by této společností způsobilo podstatnou újmu.

Pokud se společnost rozhodne v souladu s prvním pododstavcem obchodní vztah neukončit, podá příslušnému orgánu dohledu zprávu s řádným zdůvodněním tohoto rozhodnutí.

Společnost skutečný nepříznivý dopad sleduje, pravidelně své rozhodnutí neukončit obchodní vztah přezkoumává a hledá alternativní obchodní vztahy.

9. Povinnost dočasně pozastavit nebo ukončit obchodní vztah podle odstavce 6 se nevztahuje na obchodní dohody uzavřené společností před uplynutím lhůty pro provedení v souladu s článkem 30 této směrnice.

Článek 9

Postup pro podávání stížností

1. Členské státy zajistí, aby společnosti umožnily osobám a organizacím uvedeným v odstavci 2 podávat stížnosti, pokud mají oprávněné obavy týkající se skutečných nebo potenciálních nepříznivých dopadů, pokud jde o jejich vlastní činnosti, činnosti jejich dceřiných společností a činnosti jejich obchodních partnerů v řetězcích činností společností.
2. Členské státy zajistí, aby stížnosti mohly podávat:
 - a) osoby, které jsou nepříznivým dopadem dotčeny nebo mají oprávněné důvody se domnívat, že by jím mohly být ovlivněny;
 - b) odborové organizace a další zástupci zaměstnanců zastupující osoby pracující v dotyčném řetězci činností a
 - c) organizace občanské společnosti působící v oblastech souvisejících s nepříznivými dopady na lidská práva nebo životní prostředí, které jsou předmětem stížnosti.

3. Členské státy zajistí, aby společnosti zavedly spravedlivý, přístupný a transparentní postup pro vyřizování stížností uvedených v odstavci 1, včetně postupu v případě, kdy společnost považuje stížnost za neopodstatněnou, a aby o tomto postupu informovaly příslušné pracovníky a odborové organizace. V tomto postupu musí být zajištěna důvěrnost totožnosti osoby nebo organizace, které stížnost podaly, a nezbytná opatření k zabránění jakékoli formě odvetných opatření ze strany dané společnosti a jejích dceřiných společností.

Členské státy zajistí, aby v případě, že je stížnost opodstatněná, byl nepříznivý dopad, který je předmětem stížnosti, považován za identifikovaný ve smyslu článku 6, a daná společnost musí učinit vhodná opatření v souladu s články 7 a 8, v příslušných případech včetně zajištění nápravy.

4. Členské státy zajistí, aby stěžovatelé byli oprávněni

- a) požadovat od společnosti, u které podali stížnost podle odstavce 1, odpovídající následná opatření a
- b) setkat se se zástupci společnosti na vhodné úrovni za účelem projednání potenciálních nebo skutečných závažných nepříznivých dopadů, které jsou předmětem stížnosti.

5. Členské státy zajistí, aby společnosti mohly plnit povinnosti stanovené v odstavci 1 a v odst. 3 prvním pododstavci tím, že se zapojí do kooperativních postupů pro podávání stížností, včetně společných postupů zřízených společnostmi, prostřednictvím odvětvových sdružení nebo vícestranných iniciativ, pokud tyto kolektivní postupy splňují požadavky stanovené v tomto článku.

Článek 10

Monitorování

1. Členské státy zajistí, aby společnosti prováděly pravidelné posouzení svých vlastních činností a opatření, činností a opatření svých dceřiných společností, a jsou-li spojeny s řetězcí činností společnosti, činností a opatření svých obchodních partnerů za účelem monitorování účinnosti identifikace, prevence, zmírňování, odstranění a minimalizace rozsahu nepříznivých dopadů. Tato posouzení se ve vhodných případech zakládají na kvalitativních a kvantitativních ukazatelích a jsou prováděna bez zbytečného odkladu po každé významné změně, nejméně však jednou za 24 měsíců a také vždy, když existují oprávněné důvody se domnívat, že mohou vzniknout významná nová rizika výskytu těchto nepříznivých dopadů. Politika náležité péče se aktualizuje v souladu s výsledkem těchto posouzení a s náležitým zohledněním relevantních informací od zúčastněných stran.
2. Odchylně od odstavce 1 provádějí regulované finanční podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv) ve vztahu ke **svým** obchodním partnerům **při poskytování služeb uvedených v čl. 3 písm. g)** [...] pravidelná posouzení pouze za účelem monitorování účinnosti prevence, zmírňování, odstranění a minimalizace rozsahu nepříznivých dopadů identifikovaných v souladu s čl. 6 odst. 3.

Článek 11

Komunikace

1. Členské státy zajistí, aby společnosti, na něž se nevztahují požadavky na podávání zpráv podle článků 19a a 29a směrnice 2013/34/EU, podávaly zprávy o záležitostech, na něž se vztahuje tato směrnice, a to tak, že na svých internetových stránkách každoročně zveřejní v jazyce obvyklém v dané oblasti mezinárodního obchodu výkaz týkající se příslušného účetního období. Výkaz se zveřejní v přiměřené lhůtě, která nesmí přesáhnout 12 měsíců od rozvahového dne účetního období, za nějž je vypracován.

Má se za to, že povinnost podle tohoto článku splnily společnosti, které jsou zahrnuty do konsolidované zprávy vedení podniku a osvobozeny od povinností podle článků 19a nebo 29a směrnice 2013/34/EU v souladu s čl. 19a odst. 7 a čl. 29a odst. 7 uvedené směrnice.

2. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 28 týkající se obsahu a kritérií pro podávání zpráv podle odstavce 1, v nichž upřesní informace o popisu náležité péče, potenciálních a skutečných nepříznivých dopadech a opatřeních přijatých v souvislosti s nimi.

Článek 12

Vzorová smluvní ustanovení

S cílem podpořit společnosti a usnadnit jim dodržování čl. 7 odst. 2 písm. b) a čl. 8 odst. 3 písm. c) přijme Komise po poradě s členskými státy a zúčastněnými stranami pokyny týkající se dobrovolných vzorových smluvních ustanovení.

Článek 13

Pokyny

Za účelem poskytování podpory společnostem nebo orgánům členských států ohledně toho, jak by společnosti měly plnit své povinnosti náležitě péče, Komise po poradě s členskými státy a zúčastněnými stranami, Agenturou Evropské unie pro základní práva, Evropskou agenturou pro životní prostředí a v příslušných případech s mezinárodními subjekty s odbornými znalostmi v oblasti náležité péče vydá pokyny, včetně pokynů pro konkrétní odvětví nebo konkrétní nepříznivé dopady, a to nejpozději do dvou let ode dne vstupu této směrnice v platnost.

Článek 14

Doprovodná opatření

1. Členské státy jednotlivě nebo společně zřídí a budou provozovat specializované internetové stránky, platformy nebo portály za účelem poskytování informací a podpory společnostem a obchodním partnerům v jejich řetězcích činností s cílem podpořit jejich snahu o plnění povinností vyplývajících z této směrnice. V tomto ohledu je třeba věnovat zvláštní pozornost malým a středním podnikům, které se nacházejí v řetězcích činností společností.
2. Aniž jsou dotčena platná pravidla státní podpory, mohou členské státy malým a středním podnikům poskytovat finanční podporu.
3. Komise může doplnit podpůrná opatření členských států vycházející ze stávajících opatření Unie na podporu náležité péče v Unii a ve třetích zemích a může navrhnout nová opatření, včetně usnadnění společných iniciativ zúčastněných stran, s cílem pomoci společnostem při plnění jejich povinností.
4. Společnosti se mohou spolehnout na programy v daném odvětví a vícestranné iniciativy na podporu plnění svých povinností uvedených v článcích 5 až 11 v rozsahu, v jakém jsou tyto programy a iniciativy pro podporu plnění těchto povinností vhodné. Komise a členské státy mohou usnadnit šíření informací ohledně těchto programů nebo iniciativ a o jejich výsledcích. Komise ve spolupráci s členskými státy vydá pokyny pro posuzování vhodnosti programů a vícestranných iniciativ v daném odvětví.

Článek 15

Boj proti změně klimatu

1. Členské státy zajistí, aby společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 2 písm. a) přijaly plán, zahrnující prováděcí opatření a související finanční a investiční plány, k zajištění toho, aby obchodní model a strategie dané společnosti byly slučitelné s přechodem na udržitelné hospodářství a s omezením globálního oteplování na 1,5 °C v souladu s Pařížskou dohodou a s cílem dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119, a případně vystavení podniku činností souvisejícím s uhlím, ropou a zemním plynem, jak je uvedeno v čl. 19a odst. 2 písm. a) bodě iii) a v čl. 29a odst. 2 písm. a) bodě iii) směrnice 2013/34/EU. Tento plán zejména na základě informací, které má společnost přiměřeně k dispozici, identifikuje, do jaké míry představuje změna klimatu riziko pro činnosti společnosti nebo do jaké míry ji činnosti společnosti ovlivňují.
2. Členské státy zajistí, aby v případě, že změna klimatu je nebo měla být identifikována jako hlavní riziko pro činnosti společnosti nebo jako jejich hlavní dopad, společnost zahrнула do svého plánu cíle snížení emisí skleníkových plynů.
3. [...]

Článek 16

Zplnomocněný zástupce

1. Členské státy stanoví pravidla požadující, aby společnost ve smyslu čl. 2 odst. 2 působící v určitém členském státě jmenovala svým zplnomocněným zástupcem právnickou nebo fyzickou osobu, která má sídlo nebo bydliště v jednom z členských států, kde působí. Toto jmenování je platné, když je potvrzeno jeho přijetí ze strany zplnomocněného zástupce.

2. Členské státy stanoví pravidla požadující, aby zplnomocněný zástupce nebo společnost oznámili orgánu dohledu v členském státě, v němž má zplnomocněný zástupce bydliště nebo sídlo, jméno, adresu, e-mailovou adresu a telefonní číslo zplnomocněného zástupce. Členské státy stanoví pravidla požadující, aby zplnomocněný zástupce poskytl kterémukoli orgánu dohledu na požádání kopii jmenování v úředním jazyce některého členského státu.
3. Členské státy stanoví pravidla požadující, zplnomocněný zástupce nebo společnost informovali orgán dohledu v členském státě, v němž má zplnomocněný zástupce bydliště nebo sídlo – a pokud se jedná o dva odlišné členské státy, pak orgán dohledu v členském státě, v němž společnost dosáhla většiny svého čistého obratu v Unii za účetní období předcházející poslednímu účetnímu období – o tom, že společnost je společností ve smyslu čl. 2 odst. 2.
4. Členské státy stanoví pravidla požadující, aby každá společnost zmocnila svého zplnomocněného zástupce k přijímání sdělení od orgánů dohledu ve všech záležitostech nezbytných pro dodržování a prosazování vnitrostátních předpisů provádějících tuto směrnici. Společnosti jsou povinny poskytnout svému zplnomocněnému zástupci pravomoci a zdroje nezbytné ke spolupráci s orgány dohledu.
5. Pokud společnost ve smyslu čl. 2 odst. 2 nesplní povinnosti stanovené v tomto článku, měly by být k vymáhání těchto povinností v souladu s vnitrostátním právem příslušné všechny členské státy, v nichž tato společnost působí. Členský stát, který má v úmyslu vymáhat plnění povinností stanovených v tomto článku, informuje orgány dohledu prostřednictvím evropské sítě orgánů dohledu v souladu s článkem 21, tak aby nedošlo k jejich vymáhání ze strany jiných členských států.

Článek 17

Orgány dohledu

1. Každý členský stát určí jeden nebo více orgánů dohledu pro dohled nad dodržováním povinností stanovených ve vnitrostátních předpisech přijatých podle článků 6 až 11 a článku 15 (dále jen „orgán dohledu“).
2. Pokud jde o společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1, je příslušným orgánem dohledu orgán členského státu, v němž má tato společnost sídlo.
3. Pokud jde o společnosti uvedené v čl. 2 odst. 2, je příslušným orgánem dohledu orgán členského státu, v němž má tato společnost pobočku. Nemá-li společnost pobočku v žádném členském státě nebo má-li pobočky v různých členských státech, je příslušným orgánem dohledu orgán dohledu členského státu, v němž společnost dosáhla většiny svého čistého obrátu v Unii za účetní období předcházející poslednímu účetnímu období před datem uvedeným v článku 30 nebo ke dni, kdy společnost poprvé splní kritéria stanovená v čl. 2 odst. 2, podle toho, co nastane později.

Společnosti uvedené v čl. 2 odst. 2 mohou na základě změny okolností, která vede k tomu, že většina jejich obrátu v Unii je dosaženo v jiném členském státě, podat řádně odůvodněnou žádost o změnu orgánu dohledu příslušného k úpravě záležitostí, na něž se vztahuje tato směrnice, ve vztahu k dané společnosti.

- 3a. Plní-li povinnosti vyplývající z této směrnice jménem svých dceřiných společností v souladu s článkem 4a mateřská společnost, je příslušným orgánem dohledu nad mateřskou společností i jejími dceřinými společnostmi orgán dohledu nad mateřskou společností podle odstavce 2 nebo 3.

Pokud orgán dohledu podle prvního pododstavce zjistí, že dceřiná společnost neplní povinnosti stanovené v čl. 4a odst. 2, oznámí to orgánu dohledu, který by byl ve vztahu k této dceřiné společnosti příslušný v souladu s odstavcem 2 nebo 3, aby ve vztahu k této dceřiné společnosti vykonával pravomoci v souladu s články 18 a 20.

4. Pokud členský stát určí více než jeden orgán dohledu, zajistí, aby byly jasně vymezeny příslušné pravomoci těchto orgánů a aby mezi sebou tyto orgány úzce a účinně spolupracovaly.
5. Členské státy mohou rovněž určit orgány pro dohled nad regulovanými finančními podniky také jako orgány dohledu pro účely této směrnice.

6. Do data uvedeného v čl. 30 odst. 1 písm. a) sdělí členské státy Komisi názvy a kontaktní údaje orgánů dohledu určených podle tohoto článku, jakož i jejich příslušné pravomoci, pokud je orgánů dohledu určeno více. O veškerých změnách těchto údajů budou Komisi informovat.
7. Komise zveřejní seznam orgánů dohledu, a to rovněž na svých internetových stránkách. Komise bude tento seznam pravidelně aktualizovat na základě informací obdržených od členských států.
8. Členské státy zaručí nezávislost orgánů dohledu a zajistí, aby tyto orgány, jakož i všechny osoby, které pro ně pracují nebo pracovaly, a auditoři nebo odborníci jednající jejich jménem, vykonávali své pravomoci nestranně a transparentně a řádně dodržovali povinnost zachovávat profesní tajemství. Členské státy zejména zajistí, aby tento orgán byl právně a funkčně nezávislý na společnostech spadajících do oblasti působnosti této směrnice nebo jiných tržních zájmech, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení nebyli ve střetu zájmů, byly jim uloženy požadavky na zachování důvěrnosti a aby se zdrželi jakéhokoli jednání neslučitelného se svými povinnostmi.

Článek 18

Pravomoci orgánů dohledu

1. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu měly odpovídající pravomoci a zdroje k plnění úkolů, které jim ukládá tato směrnice, včetně pravomoci požadovat informace a provádět šetření týkající se plnění povinností stanovených v člancích 6 až 11 a článku 15. Pokud jde o článek 15, členské státy od orgánů dohledu vyžadují pouze dohled nad tím, zda společnosti dotčený plán přijaly.

2. Orgán dohledu může zahájit šetření z vlastního podnětu nebo na základě opodstatněných obav, které mu byly sděleny podle článku 19, pokud má za to, že má dostatečné informace o možném porušení povinností stanovených ve vnitrostátních předpisech přijatých podle této směrnice ze strany společnosti.
3. Kontroly se provádějí v souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu, v němž se kontrola provádí, a po předchozím upozornění společnosti, s výjimkou případů, kdy by předchozí oznámení bránilo účinnosti kontroly. Pokud chce orgán dohledu v rámci svého šetření provést kontrolu na území jiného než svého členského státu, vyžádá si pomoc orgánu dohledu v tomto členském státě podle čl. 21 odst. 2.
4. Zjistí-li orgán dohledu v důsledku opatření přijatých podle odstavců 1 a 2 nedodržení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice, poskytne dotyčné společnosti přiměřenou lhůtu k přijetí nápravných opatření, je-li to možné.

Přijetí nápravných opatření nebrání uložení sankcí nebo uplatnění občanskoprávní odpovědnosti v případě náhrady škody v souladu s články 20 a 22.

5. Při plnění svých úkolů mají orgány dohledu alespoň tyto pravomoci:
 - a) nařizovat
 - i) ukončení porušování vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice;
 - ii) zdržení se jakéhokoli opakování příslušného jednání a
 - iii) případně zajišťovat nápravu přiměřenou tomuto porušování a nezbytnou k jeho ukončení;

- b) ukládat sankce v souladu s článkem 20 a
 - c) přijímat v naléhavých případech rizika vzniku závažné a nenapravitelné újmy
předběžná opatření.
6. Orgány dohledu vykonávají pravomoci uvedené v tomto článku v souladu s vnitrostátním právem:
- a) přímo;
 - b) ve spolupráci s dalšími orgány, nebo
 - c) prostřednictvím dožádání u příslušných soudních orgánů.
7. Členské státy zajistí, aby každá fyzická či právnická osoba měla právo na účinnou soudní ochranu proti právně závaznému rozhodnutí orgánu dohledu, které se jí týká.

Článek 19

Opodstatněné obavy

1. Členské státy zajistí, aby fyzické a právnické osoby byly oprávněny sdělit kterémukoli orgánu dohledu opodstatněné obavy, pokud mají na základě objektivních okolností důvod se domnívat, že některá společnost nedodržuje vnitrostátní předpisy přijaté podle této směrnice (dále jen „opodstatněné obavy“).
2. Pokud daná opodstatněná obava spadá do pravomoci jiného orgánu dohledu, předá ji přijímající orgán dohledu příslušnému orgánu dohledu.
3. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu v přiměřené lhůtě posuzovaly opodstatněné obavy a v příslušných případech vykonávaly své pravomoci podle článku 18.

4. Orgán dohledu co nejdříve a v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva a v souladu s právem Unie informuje osobu uvedenou v odstavci 1 o výsledku posouzení jejich opodstatněných obav a poskytne své odůvodnění.
5. Členské státy zajistí, aby osoby, které sdělují opodstatněné obavy podle tohoto článku a které mají v souladu s vnitrostátním právem na dané záležitosti oprávněný zájem, měly přístup k soudu nebo jinému nezávislému a nestrannému orgánu veřejné správy, který je kompetentní přezkoumávat procesní a hmotněprávní zákonnost rozhodnutí, jednání nebo nečinnosti orgánu dohledu.

Článek 20

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce, včetně sankcí peněžitých, za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
2. Při rozhodování o tom, zda uložit sankce, a případném určování jejich povahy a odpovídající úrovně se náležitě zohlední zejména snaha společnosti splnit veškerá nápravná opatření, která jí uložil příslušný orgán dohledu, veškeré vynaložené investice a veškerá cílená pomoc, kterou společnost poskytla podle článků 7 a 8, jakož i případná spolupráce s jinými subjekty při řešení nepříznivých dopadů v jejím řetězci činnosti.
3. Jsou-li uloženy peněžité sankce, musí být úměrné celosvětovému čistému obratu společnosti.

4. Členské státy zajistí, aby jakékoli rozhodnutí orgánů dohledu, jehož součástí jsou sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice, bylo zveřejněno, zůstalo veřejně dostupné nejméně po dobu tří let a bylo zasláno evropské síti orgánů dohledu. Zveřejněné rozhodnutí nesmí obsahovat žádné osobní údaje ve smyslu čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679.

Článek 21

Evropská síť orgánů dohledu

1. Komise zřídí evropskou síť orgánů dohledu složenou ze zástupců orgánů dohledu. Tato síť usnadní spolupráci orgánů dohledu a koordinaci a sladění regulačních, vyšetřovacích, sankčních a dohledových postupů orgánů dohledu a případně sdílení informací mezi nimi.

Komise může vyzvat agentury Unie, které mají příslušné odborné znalosti v oblastech, na něž se vztahuje tato směrnice, aby se k evropské síti orgánů dohledu připojily.

- 1a. Komise zřídí zabezpečený systém výměny informací o čistém obratu dosaženém v Unii společností uvedenou v čl. 2 odst. 2, která nemá pobočku v žádném členském státě nebo má pobočky v různých členských státech. Členské státy pravidelně sdělují informace o čistém obratu těchto společností, které mají k dispozici. Komise tyto informace v přiměřené lhůtě analyzuje a oznámí členskému státu, v němž společnost dosáhla v účetním období předcházejícím poslednímu účetnímu období většiny svého čistého obratu v Unii, že daná společnost je společností ve smyslu čl. 2 odst. 2 a orgán dohledu daného členského státu je příslušný v souladu s čl. 17 odst. 3.
2. Orgány dohledu si při plnění svých povinností vzájemně poskytují příslušné informace a vzájemnou pomoc a zavedou opatření pro účinnou spolupráci. Vzájemná pomoc zahrnuje spolupráci za účelem výkonu pravomocí uvedených v článku 18, a to i ve vztahu ke kontrolám a žádostem o informace.
3. Orgány dohledu učiní všechny kroky nezbytné k odpovědi na žádost jiného orgánu dohledu o pomoc, a to bez zbytečného odkladu a nejpozději do jednoho měsíce od obdržení této žádosti. Je-li to vzhledem k okolnostem případu nezbytné, může být lhůta na základě řádného odůvodnění prodloužena nejvýše o dva měsíce. K těmto krokům může patřit zejména předání relevantních informací o průběhu šetření.
4. Žádost o pomoc obsahuje všechny potřebné informace včetně svého účelu a důvodů. Orgány dohledu použijí informace získané prostřednictvím žádosti o pomoc pouze pro účely, pro které byly vyžádány.

5. Dožádaný orgán dohledu informuje žádající orgán dohledu o výsledcích nebo případně o pokroku ohledně opatření, která budou přijata k vyřízení žádosti o pomoc.
6. Orgány dohledu si za kroky a opatření přijaté na základě žádosti o pomoc vzájemně neúčtují poplatky.

Ve výjimečných případech se však orgány dohledu mohou dohodnout na pravidlech pro vzájemné odškodnění za zvláštní výdaje vyplývající z poskytnutí pomoci.

7. Orgán dohledu, který je příslušný podle čl. 17 odst. 3, o této skutečnosti a o každé žádosti o změnu příslušného orgánu dozoru informuje evropskou síť orgánů dohledu.
8. Pokud ohledně příslušnosti existují pochybnosti, budou informace, na nichž se příslušnost zakládá, sděleny evropské síti orgánů dohledu, která může koordinovat úsilí o nalezení řešení.

9. Evropská síť orgánů dohledu zveřejní rozhodnutí orgánů dohledu obsahující sankce, jak je uvedeno v čl. 20 odst. 4.

Článek 22

Občanskoprávní odpovědnost společností a právo na odškodnění v plné výši

1. Členské státy zajistí, aby společnost nesla odpovědnost za škodu způsobenou fyzické nebo právnické osobě, jestliže:
- a) společnost úmyslně nebo z nedbalosti nesplnila povinnosti stanovené v člancích 7 a 8, pokud je cílem práva, zákazu nebo povinnosti vyjmenovaných v příloze I ochrana fyzické nebo právnické osoby, a
 - b) v důsledku nesplnění povinnosti podle písmene a) byla způsobena škoda na právním zájmu fyzické nebo právnické osoby chráněném podle vnitrostátního práva.

Společnost nemůže nést odpovědnost, pokud škodu způsobili pouze její obchodní partneři v jejím řetězci činností.

2. Pokud byla společnost shledána odpovědnou v souladu s odstavcem 1, má fyzická nebo právnická osoba právo na odškodnění v plné výši v souladu s vnitrostátním právem. Odškodnění v plné výši podle této směrnice nesmí vést k nadměrnému odškodnění, ať již prostřednictvím odškodnění s represivní funkcí, vícenásobné či jiné náhrady škody.

3. Občanskoprávní odpovědností společnosti za škody vzniklé na základě tohoto ustanovení není dotčena občanskoprávní odpovědnost jejích dceřiných společností ani přímých či nepřímých obchodních partnerů v řetězci činností společnosti.

Pokud škodu způsobily daná společnost a její dceřiná společnost nebo přímý či nepřímý obchodní partner společně, nesou odpovědnost společně a nerozdílně, aniž jsou dotčena ustanovení vnitrostátního práva týkající se podmínek společné a nerozdílné odpovědnosti a regresního práva.

4. Pravidly občanskoprávní odpovědnosti podle této směrnice nejsou dotčena pravidla Unie nebo členských států týkající se občanskoprávní odpovědnosti v souvislosti s nepříznivými dopady na lidská práva nebo nepříznivými dopady na životní prostředí, která stanoví odpovědnost v situacích, na něž se tato směrnice nevztahuje, nebo která odpovědnost stanoví přísněji než tato směrnice.
5. Členské státy zajistí, aby ustanovení vnitrostátního práva, kterými se provádí tento článek, byla povinně uplatňována v případech, kdy právem rozhodným pro nároky za tímto účelem není právo členského státu.

Článek 23

Ohlašování porušení a ochrana oznamujících osob

Na ohlašování porušení této směrnice a ochranu osob oznamujících tato porušení se vztahuje směrnice (EU) 2019/1937.

Článek 24

[...]

Článek 25

[...]

Článek 26

[...]

Článek 27

Změna směrnice (EU) 2019/1937

V bodě E.2 části I přílohy směrnice (EU) 2019/1937 se doplňuje nový bod, který zní:

„vi) směrnicí Evropského parlamentu a Rady ... ze dne ... o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L ..., ...) *+.

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady ... ze dne ... o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L ..., ...).“

Článek 28

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci svěřená Komisi podléhá podmínkám stanoveným v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 11 je svěřena Komisi na dobu neurčitou ode dne ... [datum vstupu této směrnice v platnost].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 11 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

+ Úř. věst.: Vložte prosím do textu číslo a datum přijetí směrnice obsažené v dokumentu ... a do poznámky pod čarou vložte odkaz na uvedenou směrnici v *Úředním věstníku*.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 11 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 29

Přezkum

Nejpozději do ... [7 let ode dne vstupu této směrnice v platnost] předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění této směrnice. Zpráva vyhodnotí účinnost této směrnice při dosahování jejích cílů a posoudí tyto otázky:

- a) zda je třeba revidovat prahové hodnoty týkající se počtu zaměstnanců a čistého obratu stanovené v čl. 2 odst. 1;
- b) zda je třeba změnit seznam odvětví v čl. 2 odst. 1 písm. b), a to i s cílem uvést jej do souladu s pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj;
- ba) zda je třeba revidovat kritérium čistého obratu vytvořeného v Unii stanovené v čl. 2 odst. 2 a související prahovou hodnotu čistého obratu;

- bb) zda je třeba revidovat článek 2 tak, aby byl do výpočtu počtu zaměstnanců a čistého obrátu společnosti zahrnut počet zaměstnanců a čistý obrat dceřiných společností dané společnosti;
- bc) zda je třeba revidovat čl. 3 písm. a) tak, aby byly zahrnuty další právnické osoby, které mají jinou právní formu, než které jsou uvedeny v příloze I směrnice 2013/34/EU, nebo mají formu srovnatelnou s těmi, které jsou v ní uvedeny;
- c) zda je třeba změnit přílohu I, a to i s ohledem na mezinárodní vývoj;
- ca) zda je třeba revidovat definici „řetězce činností“ v čl. 3 písm. g), včetně toho, zda je třeba zahrnout poskytování investic **nebo poskytování služeb uvedených v čl. 3 písm. g) regulovanými finančními podniky ve smyslu čl. 3 písm. a) bodu iv)**; a
- d) zda je třeba rozšířit články 4 až 14 o nepříznivé dopady na klima nebo revidovat článek 15.

Článek 30

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ... [*dva roky od vstupu této směrnice v platnost*]. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.

Tyto předpisy se použijí následovně:

- a) od ... [tři roky od vstupu této směrnice v platnost], pokud jde o společnosti založené v souladu s právními předpisy členského státu, které v posledním účetním období předcházejícím... [tři roky od vstupu této směrnice v platnost], za které byla nebo měla být přijata roční účetní závěrka, měly v průměru více než 1 000 zaměstnanců a vytvořily čistý celosvětový obrat vyšší než 300 milionů EUR;
- b) od ... [tři roky od vstupu této směrnice v platnost], pokud jde o společnosti založené v souladu s právními předpisy třetí země, které v posledním účetním období předcházejícím... [tři roky od vstupu této směrnice v platnost] vytvořily v Unii čistý obrat vyšší než 300 milionů EUR;
- c) od ... [čtyři roky od vstupu této směrnice v platnost], pokud jde o společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 2 písm. a);
- d) od ... [pět let od vstupu této směrnice v platnost], pokud jde o společnosti uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. b) a čl. 2 odst. 2 písm. b).

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 31

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 32

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V ... dne ...

Za Evropský parlament

Za Radu

předseda/předsedkyně

předseda/předsedkyně

ČÁST I

1. LIDSKÁ PRÁVA, NA NĚŽ ODKAZUJE ČL. 3 PÍSM. C)

1. [...]
2. Právo na život, vykládané v souladu s čl. 6 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, včetně případů, kdy smrt určité osoby způsobí vlivem nedostatečných pokynů nebo kontroly ze strany společnosti příslušníci soukromých či veřejných bezpečnostních služeb chránící zdroje, zařízení nebo personál společnosti;
3. zákaz mučení nebo krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, vykládaný v souladu s článkem 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, včetně případů, kdy určitou osobu podrobují mučení, krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení vlivem nedostatečných pokynů nebo kontroly ze strany společnosti příslušníci soukromých či veřejných bezpečnostních služeb chránící zdroje, zařízení nebo personál společnosti;
4. právo na svobodu a bezpečnost, vykládané v souladu s čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;
5. zákaz svévolného nebo nezákonného zasahování do soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence osoby a protiprávních útoků na její čest nebo pověst, vykládaný v souladu s článkem 17 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;
6. zákaz zasahování do svobody myšlení, svědomí a náboženství, vykládaný v souladu s článkem 18 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;

7. právo na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky, včetně spravedlivé mzdy a přiměřené důstojné mzdy, slušného života, bezpečných a zdravotně nezávadných pracovních podmínek a rozumného vymezení pracovních hodin, vykládané v souladu s článkem 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech;
8. zákaz omezit přístup pracovníků k odpovídajícímu bydlení, pokud je pracovní síla ubytována v ubytovacím zařízení poskytovaném společností, a k dostatečné výživě, šatstvu, vodě a hygienickým zařízením na pracovišti, vykládaný v souladu s článkem 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech;
9. [...]
10. zákaz zaměstnání dítěte, které nedosáhlo věku, kdy končí povinná školní docházka, a v žádném případě mladšího než 15 let, s výjimkou případů, kdy tak stanoví právo místa zaměstnání v souladu s čl. 2 odst. 4 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, 1973 (č. 138), vykládaný v souladu s články 4 až 8 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, 1973 (č. 138);
11. zákaz nejhorších forem dětské práce (osoby mladší 18 let), vykládaný v souladu s článkem 3 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce, 1999 (č. 182). To zahrnuje:
 - a) všechny formy otroctví a praktik podobných otroctví, jako je prodej a obchodování s dětmi, dlužní otroctví a nevolnictví a nucená nebo povinná práce, včetně nuceného nebo povinného najímání dětí k účasti v ozbrojených konfliktech;
 - b) užívání, získávání nebo nabízení dětí k prostituci, k výrobě pornografie nebo pro pornografická představení;

- c) užívání, získávání nebo nabízení dětí k nezákonným činnostem, zejména k výrobě drog a obchodování s drogami, a
 - d) práci, která svou povahou nebo okolnostmi, za kterých je vykonávána, je schopna poškodit zdraví, ohrozit bezpečnost nebo morálku dětí;
12. zákaz nucené nebo povinné práce, což zahrnuje každou práci nebo službu, která se na kterékoli osobě vymáhá pod pohrůzkou jakéhokoli trestu a ke které se řečená osoba nenabídla dobrovolně, vykládaný v souladu s čl. 2 odst. 1 Úmluvy o nucené nebo povinné práci, 1930 (č. 29). Nucená nebo povinná práce nezahrnuje žádnou práci nebo službu, která je v souladu s čl. 2 odst. 2 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o nucené nebo povinné práci, 1930 (č. 29), nebo s čl. 8 odst. 3 písm. b) a c) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;
13. zákaz všech forem otroctví a obchodování s otroky, včetně praktik podobných otroctví, nevolnictví nebo jiných forem dominance nebo útlaku na pracovišti, jako je extrémní ekonomické nebo sexuální vykořisťování a ponižování, nebo obchodování s lidmi, vykládaný v souladu s článkem 8 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;

14. [...]
15. právo na svobodu sdružování a shromažďování a právo organizovat se a kolektivně vyjednávat, vykládané v souladu s články 21 a 22 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, článkem 8 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, Úmluvou Mezinárodní organizace práce o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 87), a Úmluvou Mezinárodní organizace práce o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat, 1949 (č. 98). To zahrnuje tato práva:
- a) pracovníci mají právo svobodně zakládat odborové organizace nebo se do nich zapojovat;
 - b) ustavení odborové organizace, vstup do ní ani členství v ní nesmí být důvodem pro neoprávněnou diskriminaci nebo odvetná opatření;
 - c) odborové organizace mají právo svobodně působit v souladu se svými stanovami a pravidly bez zásahu orgánů veřejné správy a
 - d) právo na stávkou a právo na kolektivní vyjednávání;
16. zákaz nerovného zacházení v zaměstnání, pokud to není odůvodněno požadavky zaměstnání, vykládaný v souladu s články 2 a 3 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o stejném odměňování, 1951 (č. 100), články 1 a 2 Úmluvy Mezinárodní organizace práce o diskriminaci (zaměstnání a povolání), 1958 (č. 111), a článkem 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech. To zahrnuje zejména:
- a) vyplácení nerovných odměn za práci stejné hodnoty a
 - b) diskriminaci na základě národnostního nebo sociálního původu, rasy, barvy pleti, pohlaví, náboženského vyznání nebo politických názorů;

17. [...]

18. zákaz způsobovat znečištění půdy, vody nebo ovzduší, škodlivé emise nebo nadměrná spotřeba vody nebo jiný dopad na přírodní zdroje, jako je odlesňování, který:

- a) podstatně poškozuje přírodní zdroje pro uchovávání a produkci potravin,
- b) znemožňuje přístup k nezávadné a čisté pitné vodě;
- c) ztěžuje přístup osob k hygienickým zařízením nebo je ničí;
- d) poškozuje zdraví osoby,

vykládaný v souladu s čl. 6 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a články 11 a 12 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech;

19. zákaz nezákonně vyvlastnit nebo zabírat půdu, lesy a vody při získávání, rozvoji nebo jiném využívání půdy, lesů a vod, a to i odlesňováním, jejichž využívání zajišťuje obživu osob, vykládaný v souladu s článkem 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

20. [...]

21. [...]

2. NÁSTROJE V OBLASTI LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH SVOBOD

- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech;
- Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech;
- Základní/stěžejní úmluvy Mezinárodní organizace práce:
 - Úmluva o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 87);
 - Úmluva o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat, 1949 (č. 98);
 - Úmluva o nucené nebo povinné práci, 1930 (č. 29), a její protokol z roku 2014;
 - Úmluva o odstranění nucené práce, 1957 (č. 105);
 - Úmluva o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, 1973 (č. 138);
 - Úmluva o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce, 1999 (č. 182);
 - Úmluva o stejném odměňování pracujících mužů a žen za práci stejné hodnoty, 1951 (č. 100);
 - Úmluva o diskriminaci (zaměstnání a povolání), 1958 (č. 111).

ČÁST II

ZÁKAZY A POVINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, NA NĚŽ ODKAZUJE ČL. 3 PÍSM. B)

1. Povinnost omezit nepříznivé dopady na biologickou rozmanitost na nejmenší možnou míru nebo se jim vyhnout, vykládaná v souladu s čl. 10 písm. b) Úmluvy o biologické rozmanitosti z roku 1992 a použitelným právem v příslušné jurisdikci, včetně povinností vyplývajících z Cartagenského protokolu o vývoji, přepravě, využívání, přenosu a uvolňování všech živých modifikovaných organismů a nakládání s nimi a z Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání k Úmluvě o biologické rozmanitosti ze dne 12. října 2014;
2. zákaz dovozu, vývozu, zpětného vývozu nebo přivezení z moře jakéhokoli exempláře uvedeného v přílohách I až III Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) ze dne 3. března 1973 bez povolení, vykládaný v souladu s články III, IV a V úmluvy;
3. zákaz výroby, dovozu a vývozu výrobků s přidanou rtutí vyjmenovaných v příloze A části I Minamatské úmluvy o rtuti ze dne 10. října 2013 (dále jen „Minamatská úmluva“), vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 1 úmluvy;
4. zákaz používání rtuti nebo sloučenin rtuti ve výrobních procesech vyjmenovaných v příloze B části I Minamatské úmluvy po termínu ukončení uvedeném v úmluvě pro jednotlivé procesy, vykládaný v souladu s čl. 5 odst. 2 úmluvy;

5. zákaz protiprávního nakládání s odpady obsahujícími rtuť, vykládaný v souladu s čl. 11 odst. 3 Minamatské úmluvy a článkem 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852⁷⁶;
6. zákaz výroby a použití chemických látek vyjmenovaných v příloze A Stockholmské úmluvy ze dne 22. května 2001 o perzistentních organických znečišťujících látkách (dále jen „Stockholmská úmluva“), vykládaný v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. a) bodem i) úmluvy a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021⁷⁷;
7. zákaz protiprávního nakládání s odpady, jejich shromažďování, skladování a odstranění, vykládaný v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. d) body i) a ii) Stockholmské úmluvy a článkem 7 nařízení (EU) 2019/1021;
8. zákaz dovozu nebo vývozu chemické látky uvedené v příloze III Rotterdamské úmluvy ze dne 10. září 1998 o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu (UNEP/FAO), vykládaný v souladu s čl. 10 odst. 1, čl. 11 odst. 1 písm. b) a čl. 11 odst. 2 úmluvy a uvedením dovážející nebo vyvážející smluvní strany úmluvy v souladu s postupem předchozího souhlasu (PIC);

⁷⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852 ze dne 17. května 2017 o rtuti a o zrušení nařízení (ES) č. 1102/2008 (Úř. věst. L 137, 24.5.2017, s. 1).

⁷⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1021 ze dne 20. června 2019 o perzistentních organických znečišťujících látkách (Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 45).

9. zákaz protiprávního dovozu a vývozu regulovaných látek uvedených v přílohách A, B, C a E Montrealského protokolu o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, k Vídeňské úmluvě na ochranu ozonové vrstvy, vykládaný v souladu s článkem 4B Montrealského protokolu a ustanoveními o udělování licencí podle použitelného práva v příslušné jurisdikci;
10. zákaz vývozu nebezpečných nebo jiných odpadů, vykládaný v souladu s čl. 1 odst. 1 a 2 Basilejské úmluvy ze dne 22. března 1989 o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (dále jen „Basilejská úmluva“) a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006⁷⁸:
- a) do smluvní strany úmluvy, která zakázala dovoz takových nebezpečných a jiných odpadů, vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. b) Basilejské úmluvy;
 - b) do státu dovozu, který k takovému dovozu nedá písemný souhlas, pokud tento stát dovozu nezakázal dovoz těchto nebezpečných odpadů, vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. c) Basilejské úmluvy;
 - c) do státu, který není smluvní stranou Basilejské úmluvy, vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 5 Basilejské úmluvy;

⁷⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1).

- d) do státu dovozu, pokud s těmito nebezpečnými odpady nebo jinými odpady není nakládáno způsobem šetrným k životnímu prostředí v tomto státě nebo jinde, vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 8 první větou Basilejské úmluvy;
11. zákaz vývozu nebezpečných odpadů ze států uvedených v příloze VII Basilejské úmluvy do států neuvedených v příloze VII pro operace vyjmenované v příloze IV Basilejské úmluvy, vykládaný v souladu s článkem 4A Basilejské úmluvy a články 34 a 36 nařízení (ES) č. 1013/2006;
12. zákaz dovozu nebezpečných odpadů a jiných odpadů ze státu, který neratifikoval Basilejskou úmluvu, vykládaný v souladu s čl. 4 odst. 5 Basilejské úmluvy;
13. povinnost zabránit nepříznivým dopadům na vlastnictví vymezené jako přírodní dědictví ve smyslu článku 2 Úmluvy ze dne 16. listopadu 1972 o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (dále jen „Úmluva o světovém dědictví“) nebo tyto nepříznivé dopady minimalizovat, vykládaná v souladu s čl. 5 písm. d) Úmluvy o světovém dědictví a použitelným právem v příslušné jurisdikci;
14. povinnost zabránit nepříznivým dopadům na mokřady ve smyslu článku 1 Úmluvy ze dne 2. února 1971 o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (dále jen „Ramsarská úmluva“) nebo tyto nepříznivé dopady minimalizovat, vykládaná v souladu s čl. 4 odst. 1 Ramsarské úmluvy a použitelným právem v příslušné jurisdikci;

15. povinnost předcházet znečištění z lodí, vykládaná v souladu s Mezinárodní úmluvou ze dne 2. listopadu 1973 o zamezení znečištění moří z lodí ve znění protokolu z roku 1978 (MARPOL 73/78). To zahrnuje:
- a) zákaz vypouštění do moře, pokud jde o:
 - i) ropné látky nebo ropné směsi ve smyslu pravidla 1 přílohy I MARPOL 73/78, vykládaný v souladu s pravidly 9 až 11 přílohy I MARPOL 73/78;
 - ii) škodlivé kapalné látky ve smyslu pravidla 1 bodu 6 přílohy II MARPOL 73/78 vykládaný v souladu s pravidly 5 a 6 přílohy II MARPOL 73/78, a
 - iii) odpadní vody ve smyslu pravidla 1 bodu 3 přílohy IV MARPOL 73/78, vykládaný v souladu s pravidly 8 a 9 přílohy IV MARPOL 73/78;
 - b) zákaz protiprávního znečištění škodlivými látkami převáženými na moři v obalech ve smyslu pravidla 1 přílohy III MARPOL 73/78, vykládaný v souladu s pravidly 1 až 7 přílohy III MARPOL 73/78, a
 - c) zákaz protiprávního znečištění odpadky z lodí ve smyslu pravidla 1 přílohy V MARPOL 73/78, vykládaný v souladu s pravidly 3 až 6 přílohy V MARPOL 73/78;
16. zákaz protiprávního znečištění mořského prostředí ukládáním odpadů ve smyslu čl. 1 odst. 1 Úmluvy Organizace spojených národů ze dne 10. prosince 1982 o mořském právu (UNCLOS), vykládaný v souladu s článkem 210 úmluvy UNCLOS a použitelným právem v příslušné jurisdikci.

SEZNAM ZE STATISTICKÉ KLASIFIKACE EKONOMICKÝCH ČINNOSTÍ PODLE
PŘÍLOHY I NAŘÍZENÍ (ES) č. 1893/2006, NA NĚJŽ ODKAZUJE ČL. 2 ODS. 1 PÍSM. b)

Článek	Odvětví	Odpovídající kód NACE
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod i)	Výroba textilií, usní a souvisejících výrobků (včetně obuvi)	sekce C, oddíly 13–15
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod i)	Velkoobchod s textilem, oděvy a obuví	sekce G, oddíl 46, skupina 46.4, třída 46.41–46.42
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod ii)	Zemědělství, lesnictví, rybolov (včetně akvakultury)	oddíl A
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod ii)	Výroba potravinářských výrobků a nápojů	sekce C, oddíly 10–11

čl. 2 odst. 1 písm. b) bod ii)	Velkoobchod se základními zemědělskými produkty, živými zvířaty, dřevem, potravinami a nápoji	sekce G, oddíl 46, skupina 46.1, třída 46.11–46.13 a 46.16–46.17
		sekce G, oddíl 46, skupina 46.2
		sekce G, oddíl 46, skupina 46.3
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii)	Těžba nerostných surovin bez ohledu na to, odkud jsou těženy (včetně ropy, zemního plynu, černého uhlí, hnědého uhlí, kovů a kovových rud, jakož i všech ostatních nekovových minerálů a produktů dobývání)	oddíl B
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii)	Výroba základních kovů, ostatních nekovových minerálních výrobků a kovových konstrukcí (kromě strojů a zařízení)	sekce C, oddíly 23–25
čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii)	Velkoobchod s nerostnými surovinami, základními minerálními výrobky a meziprodukty (včetně kovů a kovových rud, stavebních materiálů, paliv, chemických výrobků a ostatních meziproductů)	sekce G, oddíl 46, skupina 46.7, třída 46.71–73 a 46.75–76